

Polgo Hasia Pas Deli Korin Dabeba Aşəani

Hasia nedebo tau sabo po

Polobadu te bidi Pol bidali sogo, aga digi te bulu Korin genuai taun me deli te provins tq pedai Akaia bulude te Grik dabego moni tq pedai tomoba pelama, tama te moni genuai hanu Korin teba sabolama, tama Krais Jisasgo po te Korin we bidi dabeebolo pusali. Te Korin hanu dwai nogi elaluali, te dwai dwai penani sę ebo hanu wai, tama tibo god hauwa tede elaluali. Te Korin we bidi mebago te Godigo po bugagia odali. Tama nosali Pol aga te gasa hanu nogi Efesus tede bidibadi, agai e pas te Korin bagebolo aşəna tolali. Agai odali, te hani augwa hasi tomode pebeda pali. Tama bidi me deligo dwai penani sę yali. Tama te Korin bage augwaligo pas te Polba aşəna toloyu, tama haniani kolesaga ebode te augwaligo aga po hanalu wali. Tama Pol agai te hanalu wali po wei ponoyu, tama aga homu me Godigo homu dali si augwalibolo pusa mani.

Polgo moni homu te Jisasgo po wali pabo te Korinde bidalubo we bidide yali, tiyu augwaligo konealubo homu dąw wabo te bomo kimi meni dali weyu yali. Tama augwaligo wiegi yai kolesaga yali te dolidali homu yai. Agai te we de bidi si deliba dagana selama bidu ebo te doloba pai kolesagade po weyu, tama te sege dabe pedalubo si te Godigo Tedali Mobo Bidigo te augwali bilibo dodolomainu yabo po weyu yai. Agai te lotu wabo wiegi yai kolesaga ebo po me te haniani gasagi yai homu kolesaga te Tedali Mobo Bidigo te Jisas wali pabo bagede ebo po wali. Tama me te isali bidi dabe ma hodalueibao po wai dao.

Te tama tigidali sę dabego te Korin dabeba sege mobaso, te bidi Polgo te wiegi yai mu pogo te augwali tau somainu eyu te Godigo ebo homu kolesaga konemainu yali. Te e bukude dąj me badude te Genuai Bidi wali pabo bagego homu godolo ebo po te buku Dąj 13 tede te po elalubao. Te dąjde te tiwai po te gasa bidi hasi homu godolo ebo po wali elalubao, te hasia mu Godigo aga we bidi dabeba mani homu kolesaga te dao. Dago te tama kolesaga wali pabo usu dao.

**Te Genuai Bidigo po wali pabo bagego augwa digi augwa
nogi ugaba sabo konila po me olamuo po wai**

(Daqi 1-4)

1 1-2 Ena Pol da, tama Godigo digi aga homugo konea pelama tama agai ena i olama, te Krais Jisasgo tagala palali bidi seba muani. Ena dali dago ama Sostenes dadi sigo e pas te dage Korin moni hanude bidalubo Godigo we bidi hanibolo asəna tolobao. Dage te Godigo dwai sə me isəbo wiegi yai we bidi pedalomainu eyu agai dage i wai dao. Tama dage Krais Jisas dali wadolama, tama dage dali te tigidali bulude bidalubo we bidi augwaligo te dago Genuai Bidi Jisas Kraisbolo lotu po wabo bage dali, te da tigidali Krais Jisas dali wadoloyu tama Godigo we bidi hani bidibo dao. Aga da, te augwaligo me te dago me Genuai Bidi dao.^a 3 Ena homugo dago Aya God dali, te Genuai Bidi Jisas Krais dali, augwali sigo te augwa olo tau sabo kolesaga me, te bidi homu dua digi nagame ilibo kolesaga dali si te dagebolo mao.

Polgo Godiba puba hwi po wali

4 Eno gedu haluasa po weyu, tama tigidali sogo eno te ena Godibolo dagede puba hwi po wabo dao. Magi baso meni, dage Krais Jisas dali wadolobaso Godigo dage olo tau siduai dao. 5 Dage Krais dali wadoloyu tama Godigo bomo dagebolo mayu, dage te tigidali dwagi yai kolesaga ebode te dage usu mu dao, sqə pabeo. Tama tiyu, dagego te Godigo po kuna koneyu tama gasa we bidibolo pusubo sə te dage usu nubo dao. 6 Te Kraisde ola mani po te dagego bugagia mu odolama te sai dao. Tama selama, tama dagego ebo kolesaga hasegelebaso, te gasa we bidi dabe augwaligo sulama tama augwaligo koneai, dagego te Kraisde ola mani po mu odobo dao. Tama tibaso, 7 te Godigo dagebolo maiabo wiegi yai sə yabo bomo tigidali dagego sai dao, tede dage sqə peyu habuge me ebeo. Tama dagego tama selama, dagego dago Genuai Bidi Jisas Krais hania pedalabo sogo asobo tonaluyu bidibo dao. 8 Tama agai te dagego agade konealubo po dəqə weyu agaba homugo tialubo kolesaga, te agai bomo ilama, tama te tigidali nai silabo sogo usu nigi paibao. Agai tama tiyu, tama dago Genuai Bidi Jisas Krais aga ma asobo sogo te sogo dage səgə meni yai we bidi pedalaibao. 9 Te God aga digi dage aga ogwa Jisas Krais dali wadolomainogo eyu tama dage i wali bidi, te tiwai God aga digi da te agai homugo dage dali kəqə pai bidi mu dao, te dage agaba tiqə pabo te usu dao.

Te Korin dabe augwa hasi bugulama hani si sela pedalai

10 Ama dedeo, te dago Genuai Bidi Jisas Krais agai aga nogigo bomo enabolo mobaso, eno homu dene ebadi te nogi bomogo eno e po dagebolo

^a 1:1-2 Tpi 18:1

megi obao, dage tigidaligo deli homu naga eyu tama po deli tama wao. Dage si sela pebeda pigimio. Te mu menio. Dage bidibo deli hani tama bidiyu, deli homu kolesaga naga dali, te deli sę yabo homu dali te sę yao.¹¹ Eno te po dagebolo magi baso obawe? Woo, eno ama dede, te dage tomode bidibo we nogi Kloe, aga bede bidibo bage meba augwaligo enabolo wali, duga hasi tomode wado ebo wali.¹² E tiwai dao: dage tigidali deli deligo gasagi gasagi yai po wabo. Me badugo te po wabo, “Ena Pol wali pabo dao.” Me badugo te po wabo, “Ena Apolos wali pabo dao.” Me badugo “Ena Pita wali pabo dao” wabo. Tama me badugo “Ena Krais wali pabo dao,” te po wabo.^b ¹³Tega! Magi yaliwe? Krais tomode pebeda pali elaluba agawe? Ena Pol, te ena dage tobade te ni pedaide isaliwe? Te dage baptais yalide, te ena Pol wali pomainogo eyu tama dage baptais yali dawe? Te mu meni.

¹⁴⁻¹⁵Dage tomode eno baptais yali te Krispus dali Gaius dali te bidi sidigi da. Gasa bidi meni. Tama eno te we bidi hauwa te baptais masiäbaso, ena dwagi yai homu ebo dao. Magi baso meni. Te eno we bidi hauwa te baptais magi sogo da, teda augwaligo te “Da Pol wali peyu tama baptais salio,” te po augwaligo wagi da.¹⁶ E, eno megı tama ma kone palali, te bidi Stefanas dali aga hani dali digi te me eno baptais mani da. Eno gasa me baptais maniwe ma meniwe, te eno konebeo, kegeda pai.¹⁷Tama Kraisgo ena tagala palali te we bidi baptais emainogo tagala palobeo. Menio. Agai ena tagala palali eno te Godigo wiegi yai gesi po te we bidi augwalibolo pusumainogo tagala palali. Tama tiyu agai homugo eno te tőde koneai bidi dabego wabo pogo agai gesi po page ola menamuo te homu yai. Te Krais aga te ni pedaide isibogo bomo eno dolidali weyu tama eno te tőde koneai bidigo po pusubo kolesaga wali pabo meni.

Godigo wiegi yai homu kolesaga dali agai genuai bomo dali si po

¹⁸Eno koneani, te augwali digi dolobo sę ebo tüdu pabo we bidi augwaligo homu te Krais ni pedaide isali po te homu kolesaga meni yai bidigo wabo po naga dao. Tiali goli te da Godigo ma dobola sabo we bidi, te dago homu te po da te Godigo genuai bomo hania ola mabo po dao.¹⁹Tama tede te Godigo po aşəani bukude Godigo wali po me deli e tiwai elalubao:

“Te eno te tőde koneani bidi dabego homu
kolesaga dolaibao, te haniani sęde polo konea pabo
bidi dabego homu kolesaga ena sela sawaibao,”^c

Godigo te po wai.²⁰Tama Godigo te po polobadu obaso, te tőde koneai bidi dabe augwali magi yaibawe? Te buku hauwa elalubo po page konebo

bage, augwali me magi yaibawe? Ma, te gasa bidigo homu bega sabo po bugagia wabo bage, augwali me mena şe me elalubawe? Menio. Godigo dabolo hanilama hania ola mawai dao, te e təde elalubo wiegi yai homu kolesaga te olo nai tiwai dao, te homu kolesaga meni yai bidigo olo po naga dao.^d

²¹ Magi baso meni, God aga homu kolesaga te wiegi yai mu, aga tigidali naide kuna konebo kolesaga sia pai elalubo dao. Tama agai te tiwai ilama tama we bidi augwaligo augwa homu kolesagago naga aga konesiabo şe ilali. Tialima Godigo homugo te dago Kraisde pusubo pogo agai te po augwa homugo konealubo we bidi agai ma dobola saibao. Təde we bidi augwaligo te pode te homu kolesaga meni yai bidigo olo po naga dao homu yali, tiali goli Godigo homugo te pogo agai we bidi ma saibao. ²²⁻²³ Te Juda bage augwaligo te po wabo dao, “Te ola mabo pode, te dago gedugo te nago te bidigo isəbo genuai bomai şe ebo subaso da, teda dago te nago ola mabo po te mu po dao homu yaibao.” Tiali goli eno “Te Krais aga te ni pedaide isali kolesaga te genuai şe dao,” te po eno te Juda dabebolo obaso, augwaligo te po hagela eyu oda tagalobo dao. Me ma, te Juda hani isəwai bage augwaligo homugo bidi mego aga digi homu kolesagago naga augwalibolo augwa e təde bidibo kolesaga page hania ola mao, te homu augwaligo ebo dao. Tama tiali goli dago te Krais ni pedaide isali po augwalibolo ola mobaso, hagela homu eyu te pode augwaligo me te homu kolesaga meni yai olo po naga dao, te homu ebo dao. ²⁴ Tiali goli te da Godigo i olama diq sali we bidi, da me badu Juda bage, me badu te Juda hani isəwai bage, dago homu te Kraisde pusubo pogo te Godigo genuai bomo dali aga wiegi yai homu kolesaga me te hania ola mabo dao. ²⁵ Magi baso meni, bidigo gedude te Godigo yali homu kolesaga te page meni yai homu kolesaga dao. Tiali goli agai homu kolesaga wiegi yai mu dao, tego te təde bidigo homu kolesaga tigidali aiyaba elalubo dao. Tama bidigo gedude Godigo yali şe, te bomo meni yai şe dao. Tiali goli te mu meni, agai genuai bomogo te təde we bidigo bomo tigidali aiyaba elalubo dao.

²⁶ Eno ama dede, kone palao. Te Godigo dage i wali sogo te dage magi we bidi dabe bidaliwe? Te təde bidigo gedude dage tomode te haniani naide bugagia koneani bidi hauwa meni, te gasa we bidi tonalubo bomo elalubo bidi hauwa meni, te genuai nogi yai bidi dage tomode hauwa menio. ²⁷ Te meni. God agai homugo eyu tama te təde haniani naide kuna koneani we bidi hale emainogo eyu, agai te augwaligo gedude te homu kolesaga meni yai bage diq sali. Tama me te təde genuai bomo elalubo bage hale emainogo eyu, agai te təde we bidigo gedude bomo meni yai we bidi diq sali. ²⁸ Te təde we bidi augwaligo gasa we bidi me badude

^d 1:20 Jop 12:17; Ais 19:12; 33:18; 44:25

e homu ebo dao, “Woo, augwali te nogi meni yai bage naga dao, dwai bage dao, augwali olo nai naga dao,” te homu ebo dao. Tiali goli agai te tqde we bidigo gedude genuai wiegi yai nai dolomainogo eyu, Godigo te tobage olo we bidi diq sai dao.²⁹ Tama tibaso, dago hania koneani, te bidi me deligo aga digi nogi Godigo gedude uwabawa me sogobeo.³⁰ Tiali goli Godigo dage Krais Jisas dali wadolali, te agai tilama tama Kraisgo da wiegi yai homu kolesaga elalubo we bidi nigali. Te Kraisde God agai da agai wiegi yai we bidi hani mu ilali, tama dago dwai sede sali seqe sel ajanama tama da olo bugagia bidibao.³¹ Tama tibaso, te dago te Godigo po bukude elalubo po me deli tiwai inao. Tede e tiwai po wai dao, “Bidi me deligo te nogi uwabawa sabo po wabo homu eyu da, teda agai dago Genuai Bidigo nogi naga uwabawa sao,” te po aşəani.^e

**Polgo te Korin dabego konealubo po dąu
omainu te ni pedaide po page pusali**

2 ¹Tama eno ama dedeo, polobadu hasia ena dageba asama, tama eno Godigo geme dualali mu po te dagebolo pusagasali, tiali goli eno te haniani pogo te dage homu begelemainogo me wabeo. Tama eno te koneani genuai genuai kolesagade te po dagebolo me pusubeo. ²Te eno homugo digi eno tiwai po walio: te ena dage tomode bidibo sogo, te eno homugo gasa nai me konebo se me ebeo. Menio. Eno homugo te Jisas Kraisba naga konealumainogo yaibao. Awe, te Jisas Krais ni pedaide isai dao, tede naga eno dagebolo po pusabo homu yai. ³Tama polobadu ena dage dali bidali sogo, te sogo ena bomo meni yani. Ena moni wi elalu, tama ena tigi didibili hauwa yai. ⁴Tama eno ola mani po me, te dagebolo pusali po me, te eno te kolesaga koneai bidigo kolesaga selama, te dagego homu bega sabo po me wabe. Menio. Dagego te Tedali Mobo Bidigo bomo kuna konemainogo eyu, eno Godigo po dagebolo ola mayu wai dao. ⁵Eno tama tiali. Magi baso meni, eno homugo te bidigo homu kolesagaba te dagego homu teba tialugobeo. Menio. Eno homugo te dagego Godigo bomode naga te Kraisde konealubo po dąu weyu, tama teba naga duga homu bugagia tialuaibao. Tama tibaso, eno te Kraisgo po dagebolo pusuyu, eno te kolesaga koneai bidigo po wabo kolesaga wali pabeo, eno te tobage homu bega sabo pogo te Kraisgo po dagebolo pusubeo.

Godigo Tedali Mobogo te kuna koneabo kolesaga dabolo mani

⁶ Te tqde kolesaga koneai bidi dabego kolesaga eno dagebolo ola masiwani goli, te Godigo Mobo Bidigo te Godide ola mabo po page kuna konebo usu yali we bidi augwalibolo eno te koneani kolesaga po pusubo dao. Tiali goli te tqde bidi dabego koneani kolesaga po me wabo

meni. Tama te tőde tobolu bidi dabego kolesaga me dago wabo meni, te augwaligo bomo kimi megi meni ebo. ⁷Tiali goli dago te Godigo koneani kolesaga po pusubo dao. Te po te bidi dabego koneidali weyu geme dualaluali. Godigo te tő dagalu nigisiąbadi tama agai te koneani kolesaga sa muani te dabolo mayu, tama te koneani kolesagago dago te Godigo bomai ula digi nosali selama tama bugagia bidimainu yalio. Tama te tobage koneani kolesaga po dago te we bidibolo ola mabo da. ⁸Te e tőde tobolu bidi deli mego te koneani kolesaga po page me konebeo. Menio. Te augwaligo konegi sogo da, teda augwaligo te ula yai bomo elalubo Genuai Bidi me sisinama, tama aga te ni pedaide elama me isigi meni dao. ⁹Tiali goli dago te sę dabe po wabo te Godigo po bukude wali po gilama yali,

“Te we bidigo gedugo susiąwani nai, tama odogo
me odobe, tama bidigo homuba me pedalisiąwai, te
nai digi Godigo sisi ilali te we bidi dabe augwaligo
aga godolo mu ebo bage augwalibolo momainogo
yai.”^f

¹⁰Tiali goli te polobadu geme dualaluali po te Tedali Mobo Bidigo sede te Godigo dabolo ola mani. Tedali Mobo Bidigo te tigidali nai osola suyu tama koneani. Tama te Godigo homu kolesagade aga geme dualali nosali sę yabo homu, te me te Mobo Bidigo konebo dao. ¹¹Mena bidigo te gasa bidi mego homu konegowe? Menio. Te bidi aga mobogo digi, te aga tomode bidibo, tego naga koneani. Te tiwai naga, te gasa bidi me deligo te Godigo homu kolesaga me konesiąwai. Te Godigo Mobogo digi agai naga konebo dao. ¹²Tama dago e tőde we bidi tonalubo mobo me sabeo. Menio. Dago te Godidu asali Mobo Bidi sali, tama dago te Godigo dabolo olo maiabo tigidali nai konemainogo yalio.

¹³Tama tibaso, dago te Godigo Tedali Mobo Bidi elalubo we bidibolo te Godigo olo maiabo naide po hanilama pusubadi, dago te bidigo homude selama dago te po me wabo meni. Menio. Te Tedali Mobogo digi da ola menama, tama dago te po ola mabo dao. ¹⁴Tiali goli te Tedali Mobo Bidi elalusiąbo bidi da, agai te Godigo Mobogo olo mabo nai dabe sogobeo, aga usu egobeo. Magi baso meni, agai homugo te page meni yai nai dao, tama agai te naide te page bugagia konegobeo. Te naide po dago te Tedali Mobo Bidide naga sali, tama te Tedali Mobo Bidi meni yani bidi da, agai te po page me dagalogobeo. ¹⁵Tialima, te Tedali Mobo elalubo bidigo, agai te tigidali nai dagalama, tama te nai page konebo usu ebo dao. Tiali goli te bidi me deligo te Tedali Mobo elalubo bidi dagalainogo ebo te usu me egobeo. ¹⁶Awe, te Godigo po bukude po me elalubo e tiwai wabo,

“Dego te Genuai Bidigo homu konebaso, te agai

Genuai Bidi mobo mabo usu egowe? Bidi meni,” te aşəani po tama wabo. Tiali goli te Kraisgo homu kolesaga dago elalubo dao.^g

Godigo po pusubo bidi da te Godigo sə ebo bidi dao

3 ¹Tama tialima, ama dedeo, polobadu eno digi dagebolo mani po te eno dagebolo te Tedali Mobo Bidi elalubo bidi dabebolo mani po tiwai gilama me mabeo. Usubeo. Menio. Eno dagebolo mani po te eno te poloba homu elalubo bidi dabebolo mabo po tiwai mani. Te sogo dage te Kraisgo kolesagade kuna konesiąyu tama te wai bǭq̄ tiwai bidibadi tiwai dao. ²Eno po digi po begelama obao. Dage te Krais wali pabo kolesagade wai bǭq̄ tiwai bidibaso, te eno po dagebolo ola mobadi, eno te yadala pai po naga dage ola mani, te wai bǭq̄ ame pe mabo tiwai. Eno te dili yai nai dage mabeo. Te sogo dagego te dila pai nai tuabo ąq̄ isə̄wai, dagego Godigo səge yai po sabo usube. Megi me dage usu yabo me elalubao.^h ³Magi baso meni, dage te poloba meda yai homu kolesagade me bididubao. Awe, te ama hasi dali dwai homu eyu tama konila po wabo homu kolesaga te dagede me elalubao. Tama te kolesaga dagego me idubo, te poloba dobo homu kolesaga ebao. Te tama tebo kolesaga te təde bidigo ebo kolesaga naga dao. ⁴Dage tomode bidi me badu deli deligo te po wabo, “Ena Pol wali pabo dao.” Tama gasa bidi me badu deli deligo te po wabo, “Ena da te Apolos wali pabo bidi dao,” te po wabo. Te tiwai kolesaga ebaso, dago koneani, te dage təde bidi tiwai mə̄ bidibao.

⁵Dagego bugagia homu kone palao. Apolos wali te de dawe? Ena Pol, ena de dawe? Da si da te sə̄ bidi naga bidibao. Genuai Bidigo gasa gasa sə̄ da sibolo mawai, tama da sigo te yali səde dagego konealubo po te Kraisde dą̄q̄ wali. ⁶Eno da te nai wai bulali. Te Apolosgo te nai wai bulali madi pageba wę̄ gegeli pali. Tiali goli God agai te nai pua pai holomainu iliduali. ⁷Tama te nai wai bulali bidi, agai nogi te meni yaibao. Tama te wę̄ mabo bidi, agai nogi me te elalugobeo. Magigo menio. Godigo te nai holomainu ilidubao, agaduba deligo genuai nogi naga elalubo dao. ⁸Tama te nai wai bulubo bidi me, te nai waiba wę̄ mabo bidi, te augwali sigo sə̄ te deli tigi poai naga yali. Tama augwali si deli deligo te augwa si yali sə̄ usu nama, te Godigo augwalibolo mabo dwagi yai nai saibao. ⁹Magi baso meni, da si te Godigo deli sə̄ naga ebo sə̄ bidi dao, tama dage te Godigo gi tiwai dao.

Te Godigo we bidibolo po pusubo sə̄ bidi te kamda sə̄ ebo bidi tiwai

Tama dage te Godigo be tiwai, aga te be sədu bidibao. ¹⁰Te God aga olo da tau sali wiegi yai kolesagade ena te Godigo po pusubo səde te

polalubo tobolu bidi te kolesaga koneai kamda bidi tiwai pedalali, tama eno te be pos ni bulalio. Tama gasa bidigo te pos ni daide ugwdadu te be sə ebao. Tama tigidali bidi augwali deli deli dua bugagia koneama tama te pos ni daide be sə yao.¹¹ Dagego koneani, te be pos ni mu bulai elalubao, te Jisas Krais naga dao. Tama niwai bidi me deligo agai te gasa pos ni me bulainu ebo te usu me egobeo.¹² Tama te pos ni daide ugwdadu be sə yainu ebo bidi augwali deli deligo haniani naigo te be sə yaibao. Bidi me deligo te wiegi yai kapa nogi gol tego te be sə yaibao. Bidi mego te kapa nogi silvago ma te dila pai masigi mugo, me te nigo, ma te kalago, ma te gasagi yai nosai dili dabego te be sə yaibao.¹³ Te magi naigo te be sə yainu homu ebaso da, teda te tigidali bidigo sə yali te nosali po tu ebo sogo te hania haninama pedalaibao. Tama te po tu ebo side te sia dabo posolo ebo tiwai pedalaibao. Tama te sia aga digi te tigidali bidi deli deligo yali sə usu sesa pelama, tama augwaligo yali sə te wiegi yai yaliwe ma meniwe, te augwaligo koneaibao.¹⁴ Te bidi deligo be te pos ni daide sə ebaso, tama agai te be siago disiąbaso da, teda te sə bidibolo Godigo dwagi yai nai mawaibao.¹⁵ Tiali goli te sə bidi me deligo be te tigidali siago doboso da, teda te bidigo yali tigidali sə te hagawaibao. Tialima te sə bidi aga digi te bugagia bidaibao, tiali goli te bidi siago dabo be buluba wi paligo te sana pali bidi tiwai bidaibao.

Dage te Godigo wiegi yai be dao

¹⁶ Dage da te Godigo wiegi yai lotu be tiwai dao, tama te Godigo Tedali Mobo Bidi te dage tomode bidibao, bidi aga bede bidibo tiwai bidibao. Tama te dagego me konebewe?¹⁷ Te bidi deligo Godigo te wiegi yai lotu be elalubo te dolobaso da, teda Godigo te bidi dolaibao. Magi baso meni, te Godigo be te tedali gasagi yai mu elalubo, te Godigo be naga dao. Te dage tama dao.

¹⁸ Tiyu te bidi me deli agade digi tibo po ola mayabuo. Te dage tomode bidi deli agai te e tqde homu kolesaga wali peyu tama te tiwai homu eyu, ‘Eno kolesaga koneai elalubo,’ aga te homu eyu da, teda aga hasia bolo aga te tqde we bidigo gedude te wabo pabo bidi tiwai pedalao. Tama tiyu aga te Godigo gedude te kolesaga koneai bidi mu pedalaibao.¹⁹ Magi baso meni, te e tqde koneani kolesaga te Godigo gedude te wabo pabo bidigo kolesaga tiwai ebao. Tede te Godigo po bukude te e tama tiwai po wai:

“God agai tilama tama augwaligo kolesaga koneanigo
te augwa digi tibo haniani kolesaga koneai bidi
dabe sali, te bidigo ba munama te kebi sabo tiwai
gilama ebo dao.”ⁱ

²⁰ Tama tede te bukude te tiwai po me wali:

ⁱ 3:19 Jop 5:13

“Genuai Bidigo koneani, te kolesaga koneai bidi dabego homu kolesaga te du walisiabo olo nai tiwai ebo dao.”^j

²¹Tama tibaso, te dage tomode te bidi me deligo te da Godigo po pusubo bidigo nogi ugwaba sabuo. Suao, te tigidali nai duga nai dao. ²²Ena Pol, me Apolos, me Pita, da te dage tau sabo se ebo bidi dabe da. E tqde elalubo nai tigidali me, tego dage aiyaba elaluama tonaluabo nai meni, dagego te nai tigidali aiyaba elaluama tonaluabo bage dao. Te tqde bidibo sogo me, te isibo kolesaga me, te megis elalubo sogo me, te nosali pedalabo sogo me, te tigidali te dagego nai dao. ²³Tama dage te Krais dologode bidiyu dage agai we bidi hani dao. Tama Krais aga digi God dologode bidiyu aga Godigo bidi dao.

Genuai Bidigo digi aga sę bidi dagalaibao

4 ¹Dagego te ena Pol dali, Apolos dali, Pita dali te dade dagego homugo kone paluyu tama koneao, da te Kraisgo sę ebo bidi dabe tama Godigo te geme dualalubo po pusuyu tonalubo bidi dabe dao.
²Tama te sę tonalubo sęde te tiwai bomai po elalubao: te sę ebo bidigo te sę idubadi aga te agabolo te sę mani bidi dali homugo kęq pai bidi bidao.
³Tiali goli te dage, ma te bidi me deligo po tugo te eno te sę ebo kolesaga dagalainogo da, teda eno homugo te magigo meni. Magi baso meni. Ena digi me te ena sę ebo kolesaga te me dagalabo menio. Tiali goli te usu dao, po meni. ⁴Mu tama, te Godigo enabolo mani sę ebode eno homugo eno te sęde sqą pabeo, bugagia yai dao. Tiali goli te eno tama tiwai po wabo usu me egobe: "Ena doloba pai bidi da," te wagobeo. Te ena dagalobo sę ebo bidi te Genuai Bidigo sę naga dao. ⁵Tama tibaso, te sogo me elalubadi, te dago Genuai Bidi asisabadi dagego te gasa bidi mego ebo kolesaga dagaligio. Aga asama tama agai te we bidi augwaligo augwa homu tomode geme dualaluali po tigidali selama te ulaba muagasaibao. Tama tigidali bidigo homu kolesaga hania hanilaibao. Tama te sogo Godigo da tigidali deli deli bidi te dago yali sę osola sulama, tama te sę usu baso agai te sę yali bidigo nogi ugwbaba saibao. Bidi deli deligo yali sę usu nama te aga nogi te tama naga ugwbaba saibao.

⁶Ama dedeo, eno homugo dage tau sabo homu elama, tama eno te ena dali Apolos da side te tamadi tama wali po wali. Dagego homugo da side homu koneama, tama te Godigo po bukude wali po tiwai gilama dolo wali peyu tama te po me boligio. Tama tiyu dagego hagoma eyu tama bidi me deligo nogi uwgaba siyu tama gasa bidi mego nogi aiyaba munu me elalugio. ⁷Abagi, magi yaliwe? Dego nage genuai bidi muai dawe? Tama nago mena nai te Godide sisawani nai elalubowe? Te mu tama nago te nai

Godide saligo da, teda magi baso te nago naga nogi ugwaba siyu, te naga digi nage te nai page bidi da wainogo ebawe? Te hagoma ebo tagalao.

⁸Awe, dagego homugo te dagego haliga pagana palio! Dagego homugo te dage tigidali nai elalu tama dage usu yai elalubao. Te dagego da aiyaba elaluama, tama dage te gavman tuni bidi king tiwai pedalalio! Mu tama dawe? Woo, te duga homu naga dao. Eno homugo dage te tuni bidi king mu pedalomainao. Dage tama tigi sogo da, teda da me dage dali te tuni bidi dabego bomo elalugi da. ⁹Magi baso meni, eno te homu yali: Godigo te da aga po sela pabo şe bidi da te nosali badu mubo bidi tiwai ilama bidibao. Da te po tü yali bidi dabe da olama tama da isimainu emainao wai. Tama augwaligo da tigidali te ensel dabe me te töde bidi dabe dali augwaligo gedude da elainu homu yali, te tigidaligo da dali gisugu mawainogo yali. ¹⁰Te Kraisgo nogi ugwaba sainu, da te töde we bidigo gedude te kolesaga geda muyu te polobo bidi tiwai bidibo dao, tiali goli dage te Kraisgo kolesagade te kolesaga koneai bidi tiwai bidibao. Dage bomai we bidi mu bidimainogo eyu tama dago dena digi bomo meni yai bidi dabe ilali. Dage genuai wiegi yai nogi elalubao, tiali goli dago nogi meni yanio. ¹¹Polobadu me tama bidada asali te megı e sogoba me usu nagasali, da Godigo po sela pabo bidi dabe, da nai sili bidiyu, tama dago dogoni me wa peyu aji nogone ebo, tama da badi ugwa naga elaluali. Augwaligo nogo tudi badu da eliyu ebo dao. Tama da bugagia dulalu bidabo pesage meni yai dao. ¹²Dago dena nogogo digi masigi dena tigi tau sabo şe eyu dene mu ebo dao. Augwaligo dwai posobo po dabolo wabo, tiali goli dago augwali bugagia bidabo po naga augwaliba ponoyu ebo dao. Augwaligo dabolo dwai şe eyu, te dene mabo kolesaga ebo, tama augwaligo te tiwai şe eyu dago sula tagalama, te şege bugagia tololo dao.^k ¹³Augwaligo po dwai mu da dali weyu ebo dao, tiali goli dago homu nagame ilibö po dua digi augwaliba weyu ebo dao. Da te tigidali tö pedaide bidibo bagego gedude te dwai pobele bage tiwai mu gagawali. Da te tigidali bidigo gedude te nai ulubo genagide nai kagali te aijo sela şabo meda yai nai tiwai dao. Da te tiwai bidali, te megı e sogoba usu nagasu te tiwai me bidibao.

Te Korin we bidi augwaligo me te Polgo ebo kolesaga yao po wai

¹⁴Te ena dali Apolos da si hobedagia bidibadi dage bugagia te po aşənigo te dage hale eyu dwai bidimainu homu me ebeo. Menio. Eno wai puluba tiwai dage eno dwagi yai homu eyu godolo ebaso, tama eno dage homu tau sabo po ola momainu obao. ¹⁵Te mu tama dage te Kraisgo kolesagade te dage bugagia tonalubo bidi te bidi sese umabo te 10,000 bidi elaluyu da, tagalao, te dagego aya hauwa me elalubeo. Menio. Te

^k 4:12 Tpi 18:3

¹⁸ Te dage tomode bidi meba augwaligo homugo te ena dageba asogobe homu eyu, tama augwali hagoma eba. ¹⁹ Tiali goli menio. Te Genuai Bidigo homu usu yali da, teda ena dage bidiboba polo asaibao. Tama eno te hagoma ebo bidi dabego wabo po naga konegobeo, te augwaligo te Godigo sę yabo bomo me elalubowe ma meniwe, te me eno koneaibao. ²⁰ Magi baso meni, te Godigo bidi deli tonalubo si, te bidigo ebo sęde naga dago God aga dali bidibo te konebo dao. Aga wabo pogo naga dago konegobeo. ²¹ Dagego mena kolesaga godolo ebewe? Te dagego homugo eno te dage dodolabo dono wąbi tolasa ena dageba asomainogowe? Ma, dagego homugo eno te dage dali dwagi yai homu eyu godolo ebo kolesaga me, te homu nagame ebo kolesaga elalubo te eno dageba sel a somainogo homu ebo dawe?

Te Godigo po wali pabo bagego te augwali tomode
pedalubo dwai kolesaga dodolao po wali

(Dqj 5-6)

Te dwai penani sę te Korin bage tomode pedelali

5 1 Te we sabo kolesaga togolama dolobo sę te dage tomode mu tama elalubao, te po wabo eno me odali. Tama te we sabo togolama dolobo gasagi yai kolesaga me, te tobage kolesaga te Godigo po odisawani we bidigo me isabó dwai kolesaga dao. Te e tama tiwai: te dage tomode bidi me deligo aga ayago we sai.¹ 2 Tama dage, dage me tama duga nogi uwaba siyu hagoma idubawe? Te dagego tede hagoma ebo kolesaga tagalama, te dage homu dene eyu gela wagı sogo da, teda te usu igi mu da. Tama tiyu, te dagego te dwai penani kolesaga ebo bidi sela şanama, tama dage dali me bidimainu me elamu dao! ³Te enade, mu tama, te eno tigi te dagede digibulu elalubo, tiali goli te eno homude

¹ 5:1 Bom 22:30

ena te dage dali bidibao. Tama ena da te ena dage dali mu bidibo tiwai aq ebo, tama eno te kolesaga ebo bidigo sə te eno me dagala suai dao.
 ⁴Eno te tiwai po wai dao: te Genuai Bidi Jisasgo nogide te dage deliba sisinama po miao. Tama eno homu me, te dago Genuai Bidi Jisasgo bomo me te dage dali bidaibao. ⁵Tama tiyu te bidi dagego te Satango nogoba munama, te agai te dwai sə yali bidigo tigi dolomainao. Dago te tiwai elama, tama aga tigi dolai goli Godigo te bidigo mobo noma bidi te Genuai Bidi ma asobo side ma dobola somainogo tama tiao.

Te Korin bidi dabe augwaligo te dwai sə ebo bidi sela səmainu wai

⁶Te dage tomode te bidi me deligo te dwai penani sə idubao, tama dagego tede hagoma ebo kolesaga ebao, te dwali. Te aga dage dali me bididubadi, te aga te tubo nai bret bo dabo nai yis tiwai dao. Te dwasianu yisgo te tigidali bret bo domainu ilibo dao. Te dagego konesiąyu ebawe?
 ⁷Dage da te yis meni yai bret tiwai dao. Awe, te eno koneani. Tiali goli te dwai penani sə ebo bidi dage tomode bididubadi aga te yis tiwai eyu, tama agai dwai sə ebo kolesagago dage me dolaibao. Te Juda dabego Pasova nai tubo olo bidibo side, tede augwaligo te sipsip wai ela tuyu, tama te sogo me te bo disławai bret me tuai dao. Te tiwai me megı te dago Pasova sipsip Krais aga isəma te ofa mayu yai dao. Tama tibaso, dagego te bidi buluba sayaو, te dage te gesi bret, te yis meni yai bret tiwai ma pedalomainogo yao.^m ⁸Tama tilama, da dwagi yai homu eyu deliba sisinama tama dago Pasova nai tuinao. Tede eno po digi po begelama tama po page obao, dago tama tuyu dago te poloba yis dali tulamuo, te yis meni yai bret naga tuao. Te po page e dao: dago te dwai sə yabo homu dali te dwai dwai sə ebo kolesaga dali te si ilamuo. Meni. Dago homu mu naga eyu, tama mu po naga weyu yao.ⁿ

⁹Te eno gasa me dagebolo aşəna tolali pasde eno e tama po wai: “Dagego te dwai penani sə eyu we sabo kolesaga dolobo bidi dabe dali kisasa biligimio,” te po aşəna tolali. ¹⁰Eno te we sabo kolesaga doloyu ebo te Godigo po odisławani tigidali bidi dabe augwali te mu tagalao po weyu eno te po wabe. Te tqde bidi dabe augwaligo Godigo po wali pisayı tama te mena nai pesa ebo bidi dabe me te gasa bidigo nai anomə elama sainu ebo bidi me, te tibo godiba lotu po wabo bidi dabe, te augwali mu tagalao olama eno te po me wabeo. Te dagego te dabe mu tagalabo homu egi sogo da, teda dagego te tigidali tq mu taga pelama, tama gasaba bidigi pigi da. ¹¹Tiali goli eno aşəni po page te e tiwai dao: te bidi me deligo aga dage dali ama da wabo bidigo te we sabo kolesaga dolobo me, agai te gasa bidigo naide pesa eyu, me agai tibo godibolo lotu po weyu, me agai posobo po obaso me, ma agai bomai wę tubaso, ma agai te gasa

^m 5:7 Sai 12:5   ⁿ 5:8 Sai 13:7; Bom 16:3

bidigo nai anoma elama te tigidali kolesaga eboso da, teda dagego aga dali kisasa biligio, aga dali abagi me wagio. Menio. Dagego te tiwai sę ebo bidi dali te nai me munu me tulamo dao.¹²⁻¹³ Te Godigo po odisąma dago hani bulu badu bidibo we bidi dabe dagalobo sę, te eno sę dawe? Menio. Te God aga digi augwaligo kolesaga dagalaibao. Tiali goli te dage dali bidiyu Godigo po wali pabo we bidi hani tomode elalubo bage, te augwali dagalobo sę, te dagego yabo sę dao. Tede te Godigo po bukude po me deli elalubao, te po dago wali pinao, te po e dao: “Dagego te dage tomode bidibo te dwai bidi buluba mu sela sayao.”^o

Te Godigo po wali pabo we bidigo te augwa ama po tų ela magio wali

6 ¹Te dage tomode bidi me deligo po te gasa bidi me dali elalubaso da, te agai te Godigo we bidi bolama tama te Godigo po odisawani jas bidi dabe gesabidide te po tų egi pogowe? Ya! Agai te tebo kolesagade te aga hale meni yaibawe? ²Da Godigo we bidi te dago te tigidali tőde bidigo kolesaga nosali dagalainu yaibao, te dagego konesıamawe? Mu tama, te dagego te tigidali tőde bidigo kolesaga dagalaibao. Tama magi egowe? Te dagego duga hasi te tobage dwasianu po naga dagalobo te usu meniwe? ³Te dago te mobo bidi ensel dabego kolesaga me nosali dagalaibao, te me dagego konebewe? Mu tama, te dago augwaligo kolesaga te dagalaibao. Tama tibaso, dago te tőde dwasianu nai dabe po dagalobaso te usu mu yaibao. ⁴Tama tialigo da, teda dagego e tőde naide po elalubaso da, magi baso dagego te po dagalobo sę te Godigo po odisąma te dago gedude nogi meni yani bidiba mobawe? ⁵Eno te po wabode dage bugagia bidimainu obao, te dagego te tiwai ebo kolesagade te dage hale yao! Magi baso meni. Te dage tomode te ama name si tomode pedalobo po dagalabo te kolesaga koneai bidi me deli naga meni ebawe? ⁶Tiali goli dagego te tiwai ebo meni. Te po pagede naga te ama me deligo te gasa ama me te po tų ela mayu, tama te Kraisde konealubo po dąu wasiąwani bidi dabe gedude te po tų ilibo da. Te dwali.

⁷Awe, dagego duga hasi te ama dabe po tų ilibo, tama te kolesagade digi te dage tulualilio. Magi baso augwaligo te dwai sę dagebolo emainu gogolobewe? Magi baso te augwaligo dagego doado bage anoma elama somainogo gogolobewe? Dagego te tiwai egi sogo da, teda tebogo dagego te Godigo po odisawani bidigo gedude po tų ebo kolesaga aiyaba elalugi da. ⁸Tiali goli menio. Duga digi te meba bidi dabe dali dwai sę elama, tama augwaligo doado bage anoma elama sali! Awe, dagego te tiwai dwai kolesaga te duga ama dabe mu dali ebo dao. ⁹Te dwai kolesaga ebo bidi dabe, augwali te augwali Godigo te we bidi tonalubo bomo tomoba me pogobeo. Te dagego konebewe? Tiyu dagego te duga homuba digi tibo

po ola maiabuo. Te penani sę kolesaga ebo bidi dabe me, tama te tibo god wali pabo bidi dabe me, te we sabo kolesaga dolobo bidi dabe badi, tama te we dali ebo kolesaga tiwai eyu godolo ebo bidi dabe me, tama te hale ebo kolesaga te gasa bidi dabe dali ebo bidi dabe me,¹⁰ tama te nai wi sabo bidi dabe tama te gasa bidi dabego doado bagede pesa homu ebo bidi dabe me, tama te bomai wę tubo bidi me, tama te gasa bidi dali posobo po wabo bidi dabe me, tama te gasa bidi dabego doado bage anoma elama sabo bidi dabe me, te tobage kolesaga ebo bidi dabe tigidali te augwali Godigo we bidi bugagia tonalubo bomo tomoba pabo usu me egobeo.¹¹ Tama polobadu dage meba te tiwai sę ebo we bidi dabe bidaluali. Tiali goli dagego te dwai sę ebo tagalama, tama baptais salio. Godigo dage aga da olama sa muai. Dagego te doloba pai nogi salio. Te Genuai Bidi Jisas Krais me te Godigo Tedali Mobo augwali sigo sę eyu, tama dage Godigo gedude doloba pai we bidi hani tama pedalai dao.

Te dago tigigo ebo kolesaga ebogo te God nogi ugwaba sao

¹² Dage tomode te bidi me deligo e tiwai homu ebo dao, ‘Te tigidali sę eno ebo da te usu egi da.’ Awe, mu tama. Tiali goli te tigidali sę ebogo ena tau me sogobe. Tigidali kolesaga eno yabo usu da yaibao. Tiali goli eno te kolesaga me deli ebogo te ena tonalumainu me gogologobeo.
¹³ Gasa bidigo eno po aiyaba elalumainu eyu e tiwai po waibao, “Tubo nai te tabigo sabo nai da, tama tabigo te nai sabo dao.” Agai homu te tiwai me aga tigigo te dwai penani sę ebo te me usu dao, te aga tigigo yabo sę dao. Awe, agai te tubo nai dali te tabi dali side wali po te mu dao. Tiali goli Godigo te si dali nosali silaibao. Tiali goli dago tigigo te penani kolesaga yabo nai meni. Menio. Dago tigi da te dago Genuai Bidigo nai dao. Tama Genuai Bidi te tigi tau sabo nai dabolo mabo dao.¹⁴ Tama tiyu, God aga bomogo digi te dago Genuai Bidi te gụ pagede hodolali, tama te tiwai dago tigi tau siyu agai da me hodolaibao.

¹⁵ Te dage deli deligo tigi te Kraisgo tigi nogo saçqı tiwai elalubo, te dagego me konebewe? Tama eno te Kraisgo tigi pedai me badu dagala selama, tama penani eyu, te genuai tıdu bilibo wego tigiba munama elalumainu homu egowe? Munu me tegobeo. Mu menio!¹⁶ Te penani sę ebo we dali kisa sali bidi, te aga dali te tigi deli aga dali yali, te dagego konebewe? Godigo po bukude te tiwai po olama hania wali, “Te bidi dali aga we dali augwali si tigi deli naga pedalali,” te po aşənî.^p ¹⁷Tiali goli te Genuai Bidi dali kęsa sali bidi da, agai homu mobo bidi te aga dali deli elalubo dao.

¹⁸ Dage te penani kolesaga idali weyu te boi bidi tiwai wi pao! Te tigidali dwai sę te bidigo ebo, te tigi bulu badu ebo dao. Tiali goli te

penani sə kolesaga ebo bidi, agai aga tigi aga digi dolobo dao.¹⁹ Te dagego tigi da, te homude Godigo Tedali Wiegi Yai Mobogo be elalubao, te dagego konebewe? Godigo te Tedali Wiegi Yai Mobo te dagebolo manio, tama te Mobo dage tomode bidibao. Dage te dugade digi me elalubo meni.⁴²⁰ Menio. Godigo te genuai naigo mu dage ma abelalio. Tama tibaso, penani sə isayu, te dagego tigigo te dagego Godigo nogi ugwaba sabo kolesaga naga yao.

Polgo te we sabo kolesagade po wali

(Dq̄i 7)

Polgo te we sabo kolesagade ola mabo po wai

7 ¹Megi da eno dagego enaba tolali pasde aşəani po wei ponainogo homu ebao. Eno homugo te bidigo te we dwasianu me nogogo diaşıqbaso da, te wiegi yai dao. ²Tiali goli te haniani penani ebo kolesaga te təde elalubao. Tama dagego te kolesaga idali weyu, te tigidali bidi deli deligo te augwa we sao, tama tigidali we dabe deli deligo me te augwali sali bidi dali bida. Te bidigo tigi te aga wego da, tama bidigo me geq siyu tama dąu munu me olamuo. Te tiwai naga, wego tigi te aga bidigo da, tama wego me geq siyu tama dąu munu me olamo dao. ³(-) ⁴Magi baso meni. Te wego aga tigi me tonalugobeo. Menio. Te aga bidigo tonalubao. Tama te tiwai naga, te bidigo aga tigi geq selama dąu weyu munu me tonalugobeo. Menio. Te aga wego tonalubao. ⁵Dage we de bidi si taluama bidibo, te me deligo me tudiba muyu tama aga tigi dąu weyu geq siyu me elamu. Te kolesaga ebo tagalao. Mu tama, duga si homu deliba munama, tama duga si tigi te pewadage sogo habu selabo homu elama, te duga si Godibolo gedu haluasa po wabo sə yainu osogo habu selabo homu ebaso da, te usu da. Tiali goli nosali te duga si homu deli elama te duga si tigi deliba ma taluao. Tiyu duga digi te duga tigi ma tonaluabo usu isayu, tama Satango dage usu siyu, te dagego dwai penani sə emainogo sinabuo.

⁶Te e we sabode wabo po, te dagego enabolu hanalu obaso tama eno te usu da wai. Tiali goli te eno dagego we sao po weyu te bomai po tiwai me ebeo. ⁷Te eno homugo tigidali we bidi te ena digi tiwai bidimainu homu ebo dao. Tiali goli eno koneani, te Godigo tigidali bidi deli delibolo te haniani sə yabo kolesaga mani. Te me deligo te gasa tobage me tiwai tedali siyu, te gasa mego te gasa tiwai tedali sali.

⁸Tiali goli te we sisławai bidi me, te bidigo sisławai we badi, tama te augwa bidi dabe isai we dabebolo me, te augwalibolo eno te tiwai po

⁴ 6:19 1 Ko 3:16; 2 Ko 6:16

obao: te augwali ena tiwai bidibaso da, te wiegi yai dao. Ena da te we sisayu enaduba bidibo bidi dao. ⁹Tiali goli, te augwaligo homu me tigi te augwa digi bugagia tonaluabo homu usu yabo aq isabantu da, te augwa sao. Te augwali we sobaso da, te wiegi yai da. Tiyu augwaligo homu hogodaluyu tama dwai sə ebo homu yabuo.

¹⁰Te we sali bidi me, te bidigo sali we te augwalibolo eno te bomai po mobao. Te eno digi eno bomai po me wabeo. Menio. Te dago Genuai Bidigo polobadu mani bomai po dao. Te e tiwai elalubao: te wego aga bidi me taga pelamuo wali. ¹¹Te aga bidi tagalai baso da, te aga olo bidimainao. Te meni baso da, te aga ma begasa pelama, tama aga bidi dali deli homu elama bidigi pao. Tama bidigo me te aga we munu me sela sagio.^r

¹²Tama dage tomode gasa bidi dabe augwalibolo te ena digi eno naga te po obao, te dago Genuai Bidigo wali po meni. Eno e tiwai po obao: te ama me deligo we sali tama te wego te Kraisde konealubo po dą̄ wasiąbaso, tama te we aga dali bidaingo homu eboso da, te amago te aga me sela sagio. ¹³Ma, we me deli selama tama te we aga bidigo te Kraisde konealubo po dą̄ wasiąbaso, tama te bidi te we dali bidabo homu eboso da, teda te wego aga te bidi me taga pelamu dao. ¹⁴Magi baso meni. Te konealubo po dą̄ wasiąwani bidigo te aga we dali mu kę̄a pelama bidiyu, tama tebogo te aga te Godigo gedude te dwagi yai bidi ilaibao. Te tiwai naga te Kraisde konealubo po dą̄ wasiąwani wego te aga bidi dali mu kę̄a pelama bidiyu, tama tebogo te we aga te Godigo gedude te dwagi yai we ilaibao. Te meni yani da, teda dagego wai puluba dabe te augwali dwagi yai me egobeo. Tiali goli megis te augwali Godigo gedude wiegi yai elama mu bidalubao. ¹⁵Tiali goli, te konealubo po dą̄ wasiąwani bidi agai te aga Kraisde konealubo po dą̄ wali we tagalabu homu eboso da, te usu da, agai tagalomainao. Te tiwai kolesaga pedaliyu, te duga ama ma abe aga te kalabus tiwai me elalugobeo. Magi baso meni. Godigo dage i olama, te wiegi yai homu nagame ebo kolesaga wali pomainu ebo dao. ¹⁶We, nago te naga bidi tau selama, te aga Godigo po wali pabo bidi pedelabo, ma meniabo, te nago konebeo. Te nage bidi, te nago naga we tau sobaso tama aga te Godigo po wali pabo we pedelabo, ma te meniabo me, te nago konebe dao.

Te Godigo dabolo doba yali kolesagade te da bidaluao

¹⁷Tiali goli dago Genuai Bidigo te deli deli bidibolo dobaba pali sə eyu, tama aga te sə eyu bidibadi te Godigo aga i obaso da, teda aga te səde naga bilao. Eno te tiwai bomai po te tigidali Godigo po wali pabo we bidi hanibolo bomonama ola mabo dao. ¹⁸Te po page e tiwai dao. Te

^r 7:11 Mat 5:32; 19:9; Mak 10:11-12; Luk 16:18

bidi me deli te Juda dabe augwaligo aga tigiwali sa muyu tama togolama tama te tiwai bidibadi Godigo aga i waliwe? Teda, agai te aga tigiwali togwali te ma dodolabo homu egio, te tagala. Te gasa bidi me deli aga tigiwali togosiąwai bidibadi te Godigo aga i waliwe? Teda, agai tigiwali megi togogio. ¹⁹Te tigiwali togobo kolesaga, te Godigo gedude te olo nai tiwai dao. Tama te tigiwali togosiąbo kolesaga me te aga gedude te olo nai tiwai dao. Tiali goli te Godigo bomai po wali pabo kolesaga, te mu nai dao, te sęgę dao, tede magigo meni wagimio. ²⁰Te bidi te sę me delide bidibadi tama Godigo aga i obaso da, teda aga te sęde me bididua. ²¹Te e tiwai dao. Te nage masigi sisąbo olo sę ebo bidi bidibadi tama Godigo nage i waliwe? Teda, tagala, magigo menio. Tiali goli, nago te masigi sisąbo olo sę ebo tagalabo sunumi elalubaso da, teda nago te sunumi wali pao. ²²Tiali goli te olo mu sę ebo bidi bidibadi tama Godigo aga i wali, megi da te aga dago Genuai Bidigo selama, tama te Genuai Bidigo gedude te aga olo sę ebo bidi me bidigobeo, te aga olo naga bidibao. Te tiwai naga, te olo wiegi yai bidali bidi, te olo sę me isąbadı tama Genuai Bidigo aga i wali, megi da aga te Kraisde masigi sisąbo olo sę ebo bidi tiwai pedalama bidibao. ²³Te Godigo te genuai naigo mu dage ma abelalio. Tama tibaso, dage te bidi dabede te masigi sisąbo olo sę ebo bidi tiwai me pedaligimio, te bidi dabego olo nigibo bomo yai po dologoba bidigi pigimio. ²⁴Te ama dedeo, te dage deli deli te niwai sę bidi bidibadi tama Godigo aga i obaso, aga te sęde naga te God dali deli homu eyu tama bidimainao.

Polgo te we sisławai bidi me te bidigo sisławai we augwalide wali po

²⁵Te bidigo sisławai we te augwalide po tama, eno te dago Genuai Bidigo bomai po me elalubo meni, tiali goli eno te ena homude po pusubao. Te Godigo olo tau sabo wiegi yai kolesaga enade elama, tama agai ena te homu mu naga ebo bidi ilali, tama dage enaba duga homugo tialubo te usu dao. ²⁶Eno homugo e tiwai kolesaga ebo te wiegi yai da wai: te megi tama sogo te genuai sęgę dali dene dali si te daba pedalubao, gasa bidi dabego nogogo. Tama tibaso, dage tigidali deli deli te megi bidibo tiwai gilama te tama bidaluao, te eno homu dao. ²⁷Te nago we sai dawe? Tialima, te nago aga tagalabo sunumi gegebo sę me egio. Te nago we sabe dawe? Teda, nago te we sabo homu ma elamu. ²⁸Tiali goli, te nago we siyu da, te dwai sę meni. Tama te gesi wegi te bidigo siyu da, te wegi agai te dwai sę me ebeo. Tiali goli te we sali bidi me te bidigo sali we te augwali sęgę meba te tqde elaluabao, tama eno homugo te tobage sę dageba pedalidali homu eyu eno e po obao, te dage megi bidibo tiwai gilama te tama bidaluao.

²⁹Ama dedeo, eno te megi wali po te page e dao: te tq dali dagalu si silabo bodolu megi da pewadage ebao. Tama tibaso, te bodolu sę

elalubadi, te təde elalubo naide naga dago homugo kone pelamuo. Te we elalubo bidi dabe te augwali te we meni yai bidi dabe bidibo tiwai bidao. ³⁰Tama te homu dene eyu gela wabo bidi dabe, augwali te gela wasiąbo bidi dabe tiwai bidaluao. Te wiegi yai homu pemene ebo bidi dabe, te augwali wiegi yai homu pemene isąbo bidi dabe tiwai bidao. Tama te doado bage abelebo bidi dabe, augwali te doado bage mu sisąbo bidi bidibo tiwai bidao. ³¹Tama te təde doado bage sabo bisnis sę ebo bidi dabe, augwali te e təde doado bage dą olalusiąbo bidi dabe tiwai bidao. Dago te təde elalubo nai dali kolesaga dali si tede naga dago homugo kone pelamuo. Dago koneani, te e megi elalubo tə silama tama hasegelama, tama te gasagi yai mu pedalaibao.

³²Tama tibaso, eno homugo te haniani naide te dagego moni homu isąyu tama dage bugagia bidao. Te we sisąwai bidigo, agai te dago Genuai Bidigo kolesagade te aga homugo kone palobo dao, te kolesaga aga bugagia wali pomainogo aga tama tebo dao. Agai te Genuai Bidigo homugo godolo yabo kolesaga yabo homu ebo dao. ³³Tiali goli te we sali bidi, agai te təde doado bagede homugo kone palobo dao. Agai te aga wego godolo ebo kolesaga yabo homu ebo dao. ³⁴Tama tiyu, agai homu kolesaga pebeda paibao. Tama bidigo sisąwai we me, te gesi wegi me, agai te dago Genuai Bidigo kolesagade te agai homugo kone palobo dao. Aga homugo te aga tigi me te homu mobo bidi dali me te Godigo gedude bugagia wiegi yai mu bidimainu homu ebo dao. Tiali goli te bidigo sali we, agai te təde doado bagede homugo kone palobo dao. Agai te aga bidigo godolo ebo kolesaga yabo homu ebo dao.

³⁵Eno te megi aşənai po te dage tau selama dage bugagia bidimainogo wali. Te dage palibo po me wabeo. Menio. Eno homugo te dage dolasa bidiyu, tama agade dagego homugo kę̄ peyu tama sesemane sogo te dago Genuai Bidigo sę emainogo, te nai me deligo te dage homu kegabi sidali weyu te po wali.

³⁶Te bidi me deli aga homugo agai te dolo meniabo kolesaga te aga noma sali gesi wegi te dali te tiwai kolesaga eboso, tama agai homu te wede hodoloyu bomo mu eyu, tama agai suali te gasa sunumi me elalusiąbaso da, teda te bidigo te wegi kę̄mainao. Te sęgę sabo sę ebeo. Te augwa si bidimainao. ³⁷Tiali goli, te bidi me deligo aga homude bomo eyu, tama te nai me deligo te aga selibo sę me isiąbadi, tama aga homugo digi ebo tonaluyu, tama aga homude te po olama, te agai homugo te gesi wegi te augwaligo aga noma sali te aga olo mu bidimainogo eboso da, te wiegi yai dao. ³⁸Tama tibaso, bidigo te gesi wegi sabo, te agai wiegi yai kolesaga ebao. Tama te we sisąwai bidi, agai kolesaga te wiegi yai mu ebao.

³⁹Te we me deligo bidi te aga bidi bidibadi, te we te aga bidi dali naga kę̄ pelama bidao. Tiali goli, te we aga bidi isibo si da, te we te bidi dali

me kęålubeo. Te aga gasa bidi dali pabo homu ebaso da, teda aga te bidi dali pomainao. Tiali goli aga te Godigo po wali pabo bidi dali naga pao. ⁴⁰Tiali goli ena digi eno homugo te tiwai homu yai: te bidi isai we aga olo bidainogo ebaso da, te aga wiegi yai homu pemene mu yaibao. Tama eno homugo te Godigo Tedali Mobo Bidi te enade me bidiyu, tama agai ena te kolesagade agai homu ola mani.

**Te Godigo po odobo we bidi dabe augwaligo te tibo god
dabeba ofa ebo kibu mi dabe tueibawe ma tugobewe?**

(Dq̄i 8-10)

**Te augwaligo tibo godibolo ofa mani kibu mi te
augwaligo tugowe obaso Polgo te po wai**

8 ¹Dagego te enabolo aşəna tolali pode, tede dagego e po me ena hanalu wali, “Te gasa we bidi augwaligo hasa ela munama, tama te tibo godibolo te ofa tiwai eyu, te hasa mi meba te tibo god pageba mubo dao. Tama da Godigo po wali pabo we bidi dago te tobage mi tubo te usu dawe, ma meniwe?” te po dagego enabolo aşəna tolali. Te kolesaga ebode eno wabo po elalubao.

Dage mebago e po wabo dao, “Da tigidaligo koneani, te tibo god te olo nai dao.” Awe, te mu po dao. Tiali goli te olo konebo kolesagago te hagoma ebo kolesaga ebo homu hodolaibao. Tiali goli dago dena hasi te gasa we bidi dali wiegi yai homu eyu godolo ebo kolesaga selama, tama tebogo te da Godigo po wali pabo bomai we bidi pedalaibao. ²Te bidi me deligo agai te nai me deli mu koneani homu ebaso da, teda te bidigo koneani kolesaga sq̄ pali, te usu yabo me elalubao. ³Tiali goli, te bidi me deligo aga God dali dwagi yai homu eyu godolo ebaso da, teda Godigo koneama, te bidi te Godigo bidi dao.

⁴Te gasa we bidi augwaligo te tibo godiba ofa elama te mi dabe tubo kolesagade eno po megı obao. Dage mebago te tobage mi tuaio homu eyu tama dagego e po wabo dao, “Te tibo god te mu bidibo nai menio. Te olo piksa noma naga dao,” te po wabo. Awe, dago te po page koneani. Tama dage mebago e po me wabo dao, “Te god hauwa me elalubeo. Menio. Te God deli naga aga bidibao,” te wabo. Awe, te me dago koneani. ⁵Mu tama, te gasa we bidi augwaligo te nogi “god” nogi ebo nai hauwa elalubao, tama te augwaligo hauwa naide nogi ilama, te “genuai bidi da” wai. Tama mu tama te “god” dabe, te dagalude, ma te tq̄de bidigi sogo da, ⁶tagalao, te dade dago God deli naga te elalubao, te God Aya dao. Aga te tigidali nai page bidi. Tama dago agai s̄ emainogo eyu da aga wai mu bidibao. Tama te Genuai Bidi deli naga elalubao, te Jisas Krais da. Agai te tigidali nai nigali. Tama dago bidibo ula te agadu sai dao.

⁷Tiali goli dage tomode te we bidi mebago te tibo godide te kolesaga kuna konebeo. Te mebago te polobadu te tibo godibolo mi ofa yali kolesaga hauwa sogo wali pedu geani. Tama megı me augwaligo homugo te gasa we bidigo te mi te tibo godiba ofa mu yali homu me ebo dao. Tama te homu ebadi augwaligo te tobage mi tubaso da, teda augwaligo homu tede sege sobao. ⁸Tiali goli dagego te kolesagade e po wei ponobo dao, “Te nai tubo kolesagago da te God paba odasa me pogobeo. Te dago nai tusiąbaso, teda da te God gedude me sqa pogobeo. Me ma, te dago tubaso da, teda da te God gedude wiegi yai me pedalugobeo.”

⁹Awe, te mu dao. Tiali goli dage mi tubo bage dage dua dao. Tiyu tama te tibo godibolo mani mi tubo se duga digi elama, tama te bomo meni yai bidi dabego sulama, tede saqade dolama, tama augwali te dwai segeba tula muabuo. ¹⁰Nage bidi te koneani kolesaga elalubao wida, te nage te tibo godigo lotu beba pelama, tama nage tede dulalu nai tueibao, tama bidi me deli te aga Kraisde konealubo po dąw wabo kolesaga bomo meni yai bidi te agai nage subaso, te tebode te aga homu hodolama tama aga homu te mi tubo te dwai kolesaga da homu yali goli, te tibo godiba ofa yali nai tuabo homu yaibao, tama agai te mi tueibao. ¹¹Tama tibaso, te nago koneani kolesagago te bomo isawani bidi dolali, te amade te Krais aga isama tama aga ma sai dao. ¹²Te ama mebago te Kraisde konealubo po dąw wabo kolesaga te bomo me ebeo. Tama dagego te dwai se augwaliba elama, tama augwaligo te augwa gedude se ebo dwai ilibaso da, te kolesagade te dagego dwai se te Kraisba digi yaibao. ¹³Tama tibaso, te nai tubogo eno ama te dwai seba tulalumainogo ilibaso da, teda eno te mi munu ma tugobeo. Tiyu eno te eno ama te dwai seba tulalubo se ilidalio.

Te Godigo po sela pabo se bidi Pol bilali sede po

9 ¹Te gasa we bidi me tau siyu tama augwali dolidali weyu, eno te gasa kolesaga me ebo dao. Ena olo mu bidibo dao, te gasa bidigo enabolo “E tiwai kolesaga yao” te po wabo usu egobeo. Tama me ena te Godigo po sela pabo se bidi mu dao. Aga te ḡu pagede hodaluama tama nosali eno digi gedugo ena dago Genuai Bidi Jisas mu suai bidi dao. Te eno dago Genuai Bidi tobade se yaligo tama te sede naga dage te God wali pabo we bidi pedalali. ²Te bidi meba augwaligo ena te Godigo po sela pabo bidi meni da homu yali, tiali goli tagalao, duga koneani, ena te Godigo po sela pabo bidi bidibo. Suao, ena te Genuai Bidigo po sela pabo se bidi bidibao, tama te koneabo se te dagede elalubao.

³Te bidi mebago eno dagede masigi sisabaso ena te Godigo po sela pabo bidi meni da wabo si, tama eno e tiwai po te augwaliba wei ponobo dao: ⁴te eno ebo sede te Godigo po odobo we bidi augwaligo augwa doado bagego ena tau sobaso da, te dolo dawe ma meniwe? Te dolo mu dao. ⁵Te

gasa Godigo po sela pabo sə ebo bidi dabe augwali deligo te Godigo po wali pabo we kənama, tama augwali te po pusubo sə eyu gasaba bilibadi te augwa we augwali dali hodobo pabo dao. Te dago Genuai Bidi Jisas aga ama dedego badi, te Pitago me te tama tebido dao. Tama ena me, eno we elalugi sogo da, teda eno me te tiwai eyu da te usugi mu da. ⁶Te gasa Godigo po sela pabo sə ebo bage tigidali augwaligo te Kraisde po pusubo sə sesemanne sogo ebaso, tama augwa nogogo te masigi sabo sə ebo meni. Te ena me Barnabas da sigo naga te tiwai me ebo usu meniwe? ⁷Mena bidi te ami sə ebo bidigo tama aga digi te aga tubo nai abelegowe? Te menio. Mena bidigo te gi bulama tama aga te gide bulali nai sabo meniwe? Me ma te bidi mego te kibu meme dali sipsip dali hani tonaluyu tama aga digi te augwaligo ame pə me tugobewe? Woo, te tiwai menio. Agai te nai meba tueibao.

⁸ Te eno tede bidigo homu naga wali pelama tama eno te tiwai po wabowe? Meni. Te bomai pode me te sə ebo bidigo aga pe masigi sabode te tiwai page elalubo po me elalubao. ⁹Mosesgo te bomai pode te tiwai po aşəani elalubao: “Te dagego wit ge dagalomainogo eyu tama te bulmakaugo te wit səqəgo agabo sə ebaso, teda nago te aga pedauwali me paniamuo,” po wai. Te Godigo te bulmakau dabe augwa tubo nai sabode naga homu koneama wali dawe?^s ¹⁰Menio, te agai te po bidi dabolo me wali homu ebao. Awe, te po aşəani te da tobade wali dao. Magi baso meni. Godigo te tiwai kolesaga emainogo yai: bidigo te gi tə elibo sə eyu, tama bidigo te gide inaiani nai sabo sə ebo bidi me, augwali si augwa yali səde te nai sabo homu elama tama te sə ebo dao. ¹¹Tialima, dago te Godigo po dagebolo pusubo sə yali, te dago te dagego homu noma bidi mobo tomode te ge bulali tiwai yai. Tama tibaso, dagego dabolo te tigi tau sabo nai naga mobaso, te dolo dawe ma meniwe? Te dobu si ebode te dage səqə paliwe? Te meni.^t ¹²Te dagede bidi mebago te tigi tau sabo nai sabo usu ebo da wida, teda eno me te nai sigi sogo da, te usu mu egi dao.

Te nai dago sabo usu yaiba wali goli, te dago me sabeo. Menio. Dago te we bidigo Kraisde wiegi yai gesi po odobo sunumi te panibo te dago hagela homu yai. Tama tibaso te haniani səqə dabe dago tolobo dao. ¹³Te Moni Lotu Be tempel, te bede sə ebo bidi dabe, augwaligo te bede augwa nai sela tubo dao. Tama tiyu te Juda we bidi augwaligo te Godibolo maiabo nai magaselama, tama te be tomode te alta saide te nai Godibolo mabo sə ebo bidi dabe augwaligo da te alta saide ulubo nai hasa mi meba te sela tubo dao. Tama tiyu augwaligo augwa nai abelebo menio, te augwaligo Godigo sə ebode augwa nai tama sabo dao.^u ¹⁴Tama te tiwai naga dago Genuai Bidigo te bomai po muani: te Godigo wiegi yai gesi po pusubo sə ebo bidi dabe, te səde augwaligo te wiegi yai gesi po sabo we bidigo tigi tau sabo nai meba somainogo yao.^v

^s 9:9 Bom 25:4; 1 Ti 5:18   ^t 9:11 Rom 15:27   ^u 9:13 Bom 18:1   ^v 9:14 Mat 10:10; Luk 10:7

¹⁵Tiali goli ena digi eno te tama tiwai nai me deli sisawai dao. Tama megı me eno te nai saiba olama eno e po me aşebeo. Menio. Te ena bolo hasia isimainao wai! Eno masigi sisabadi te şe ebo dao. Tama eno te şede wiegi yai homu pemene ebao. Tama bidi me deligo enabolo masigi mayu eno te wiegi yai homu pemene ebo page te dagala samainogo me egobeo. ¹⁶Eno te Kraisde wiegi yai gesi po pusubo, tede eno te ena nogi ugwaba sabo te usu menio. Te menio. Eno sunumi gasa me elalubeo. Dago Genuai Bidigo enabolo te şe naga mawai dao. Tama eno te wiegi yai gesi po pususiąyu da, teda ena hobedagia mu bidaibao. ¹⁷Te ena homugo digi eno te şe egi da, teda eno te şede sabo usu egi da. Tiali goli, eno homugo te şe eno yabo homu me isabaso da, teda Godigo te şe enabolo emainu mawai dao. ¹⁸Tama tibaso, te şede eno mena nai saibawe? Te eno sabo nai te e tiwai elalubao: te eno sainu elalubo nai te Godigo wiegi yai gesi po pusubo şede sabo elalubo, te eno me sabo meni. Menio. Eno te wiegi yai gesi po pusama tama eno augwaliba olo mabo dao. Tama tede eno dwagi yai homu pemene ebo usu baso, te wiegi yai gesi po olo pusubo kolesaga da eno sabo nai tiwai dao.

Pol te tigidali we bidigo şe ebo bidi tiwai bidali

¹⁹Ena da te bidi me deligo olo şe ebo bidi me bidainogo me bidibe. Tiali goli te ena homugo ena digi te ena te tigidali bidi dologoba muyu, tama ena augwaligo olo şe ebo bidi tiwai bidainogo homu elama ebao, te eno bidi hauwa sabo homu elama tibo dao. Augwali Jisas wali pabo bage pedalomainogo eyu ena tama ebo dao. ²⁰Tama eno te Godigo wiegi yai gesi po te Juda dabebolo pusubadi, ena te augwali tiwai bidibo dao. Ena digi ena te Mosesgo mani bomai po dologoba pabe, tiali goli eno te bomai po dologode bidibo Juda bidi dabe sainogo eyu tama ena augwali tiwai gilama te bomai po dologode bidibo dao. ²¹Te Juda hani isawai bidi dabe, augwali te Mosesgo mani bomai po meni yani bidi dabego gedude, ena te Mosesgo mani bomai po meni yani bidi tiwai pedalali, te bomai po meni yani bidi dabe sainogo tama tiali. Tiali goli eno te Godigo bomai po tagalainogo ebeo. Menio. Eno te Kraisgo bomai po wali pabo dao. ²²Te Kraisde konealubo po dąq wabo bomo meni yani we bidi augwali eno tau sainogo eyu, tama ena te bomo meni yai bidi tiwai bidibo dao. Eno te tigidali sunumidu te gasa bidi dabego ebo kolesaga tigidali usu siyu, tama augwali tiwai bidibo dao. Augwali meba eno ma dobola somainogo tama ebo dao. ²³Eno te şe tigidali ebo te Godigo wiegi yai gesi po pusubo şe te ugwaba somainogo ebo dao, tama te wiegi yai gesi pogo dabolo mabo dwagi yai nai meba me eno somainogo eno te tiwai şe ebo dao.

Te dago te nai sigi painu bomonama udaiyao po wali

²⁴Megı eno te po digi po begelama obao. Te udabo ususu si ebo bidi dabe te tigidali augwali udulama, tama te geanani bidi deligo naga te

dwagi yai nai sabo dao. Te dagego konebewe? Tialima, dage me te tiwai bomonama Godigo po bugagia mu wali pião, agai te dagebolo dwagi yai se emainogo yao.²⁵ Tama tigidali bidigo te nai sainogo homu eyu udabo da, te augwaligo homu dali, te augwaligo tigigo ebo kolesaga dali, te tigidali augwaligo aiyaba elaluyu bugagia tonalubo dao. Te bidi dabego tama tiyu te geanani bidigo sabo dwagi yai nai sainogo tebo dao. Tiali goli te nai polo dolobo nai naga dao. Me ma, dago Godigo po wali peyu te me dolisəbo nai sabo sə ebo dao.²⁶ Tama tibaso, ena digi me, ena te dwagi yai nai me sainogo eyu tama ena udabadi te eno gasaba tonono peyu me udagobe. Eno nogo wąbi hwıainogo, te eno nogo subigila şanama olo dali nogo me sagobeo, tama te wali naga me eligobeo.
²⁷ Menio. Eno te ena tigiba mu eliyu tama aga ena homu wali pomainogo ebo dao. Magi baso meni. Eno te Godigo wiegi yai gesi po te gasa we budi hauwabolo pusubo dao, te augwaligo te po bugagia wali pomainogo ebo dao. Tiali goli nosali ena digi te eno te po bugagia wali pisayı tama ena tulaluidali weyu, tama eno bomonama te eno ebo kolesaga bugagia tonalubo dao.

Dago te tibo god dabe wali pelamuo

10 ¹Ama dedeo, dage ede gegeda pelamuo: dago wąj dabe tigidali te budi meni yai dwai bulude bilibadi augwali te dagalu pō dolodge bugagia bidali. Tama augwali tigidali te sagago naga pelama, tama te tamu aji nogeyu sana pai dao.^w ²Tama tigidali augwali te pōde tamu aji side baptais sali tiwai yali, tama te baptais saligo augwali te Moses wali pomainogo sa muani. ³Tama augwali tigidaligo te Godigo Tedali Mobo Bidigo augwali mani te nai nogi mana augwaligo tuai dao.^x ⁴Tama augwali tigidaligo te Godigo Tedali Mobo Bidigo augwali mani aji te augwaligo tuali. Awe, augwaligo te Tedali Mobogo te genuai sau pado masigidu asobo aji tuali, te masigi augwali dali hodobo pai. Te masigi te Krais aga digi dao.^y ⁵Te Godigo te tobage tau sabo sə tigidali augwali dali yali goli, agai te we budi dago wąj dabe hauwa tomode augwaligo kolesaga te Godigo godolo me isıawani. Mu menio. Magi baso meni. Dago koneai, augwali umabo te budi meni yai bulude isilama, tama augwaligo tigi tede besela palama, wilalua pali, te budi si sela naga bugagia sana pali.^z

⁶Tama te augwalide pedalali sə tigidali te noma tiwai pedalali, te dago sulama tama dago wąj dabe augwaligo te pesə yali tiwai te dago me te dwai səde pesə idali weyu dago sumainogo yali. ⁷Tama suyu, tama dagego te tibo god dabebole lotu po munu me wagimio, te augwali

^w 10:1 Sai 13:21-22; 14:22-29   ^x 10:3 Sai 16:35   ^y 10:4 Sai 17:6; Nam 20:11

^z 10:5 Nam 14:29-30

tomode mebago yali sə tiwai me egio. Te bukude te augwaligo te tibo god dali yali səde e po wai dao: "Te we bidi augwali dualama te nai tuyu wə tuyu elama, tama augwali hogodama tama augwaligo təqbi yali."^a

⁸Tama dago me te penani ebo kolesaga me egimio, te augwali tomode mebago te yali kolesaga tiwai me egio, tama deli sogo naga te bidi sese umabo te 23,000 bidi te augwali isai dao.^b ⁹Tama dago me dwai sə eyu te Genuai Bidi usu me selamuo. Te augwali tomode mebago dwai sə eyu aga usu sobaso, tama te dwai hasamani dabego augwali gəq kelama tama augwali isai dao.^c ¹⁰Tama dagego dwai homu eyu Godibolo wado po me olamuo. Te dago wəj dabe augwali tomode mebago te God dali dwai homu eyu wado po obaso, tama te bidi ela mubo ensel mobo bidigo te augwali ela munama tama augwali dolai dao.^d

¹¹Te sə dabe tigidali augwaliba pedalali, te gasa we bidigo sumainogo ebo sə noma tiwai pedalali. Tama dago me te tobage dwai sə idali weyu gasa bidi dabego te po te Godigo po bukude aşəani. Magi baso meni. Te da megi bidibo sogo te tigidali nai silabo sogo pəba yagasai dao. ¹²Tama tibaso, dagego duga digi bomogo bugagia dolalubo usu da homu eyu da, teda dage tulaluyu dolidali weyu dage bugagia suao. ¹³Te dwai sə ilibo usu sabo sə dagebolo pedalobo, augwali tigidali te gasagi yai me egobeo. Menio. Te tigidali we bidibolo pedalobo usu sabo deli tigi poai sə pedalubao. Tama Godigo aga dage dali homugo kəq pai bidi bidiyu tama aga dəq wali po wali peyu, te usu sabo sə ebogo dagego bomo aiyaba elaluainogo ebo gogolama me sula tagalogobeo. Menio. Te dwai sə tomoba kegebo usu sabo sə dageba pedalubaso da, teda Godigo dage sana pabo tə nigilaibao. Te tə e dao: te agai dage dəq walama, tama dage te usu sabo səde bomo elama dolalubo usu yaibao.

¹⁴Tama tibaso, eno abagi dede dabe muo, dagego te tibo god lotu beba nai tugi pabo kolesaga wi eyu tagalama, tama te kolesaga tudiba muao.

¹⁵Dagego kolesaga elalubaso, tama eno dagebolo te po obao. Duga digi eno pusubo po dagaliqə. Eno po e dao. ¹⁶Te dago komunion tubaso da, dago te kapde gedu haluasa po olama tama Godibolo puba hwi po wabo dao. Te kapde elalubo wain aq̄ da tigidali deli deligo tubo si da, tebogo dago te bidi Kraisgo tigi kaneme dobayu tubo dao. Tama dago komunion tubadi, dago te dwasianu pebedama dobaba pabo bret, dago te bret tubo si da, tebogo dago te bidi Kraisgo tigi mi dobayu tubo tiwai ebo dao.^e ¹⁷Te komunion tubo bret te deli naga elalubao, tama da we bidi hauwa elaluali goli, te tigi delide naga wadolali elalubao. Magi baso meni, da tigidaligo te bret deli naga tubo dao.

¹⁸Dagego te Israel dabe augwaligo yali kolesagade homugo kone palao. Godigo augwaligo yali dwai sə sela səwainogo eyu, tama augwaligo te

^a 10:7 Sai 32:6   ^b 10:8 Nam 25:1-18   ^c 10:9 Nam 21:5-6   ^d 10:10 Nam 16:41-49

^e 10:16 Mat 26:26-28; Mak 14:22-24; Luk 22:19-20

sipsip dali meme dali selama, tama te pris bidi dabego nogoba mawai. Tama menama, tama te pris bidi dabego te nai dabe ela munama, tama te mi te alta sai ugwdudu daiba muyu, tama siago uluyu, tama Godibolo ofa tama mawai dao. Tama tiyu te nai sesali bage dali, te pris bidi dabe dali, augwali tigidaligo te altade ofa mani nai tuyu deli hani naga bidiyu tama bidali.^f ¹⁹Eno magi homu elama tama te po waliwe? ‘Te tibo god me aga mu bidibao, te agabolo ofa mabo tubo nai me te sęge nai mu dao, eno te tiwai homu elama te Israel dabego Godibolo ofa mabo kolesagade po waliwe? ²⁰Mu menio. Eno wali po page e dao: te Godigo po odisawai bagego augwa alta saide ofa ebo nai, te augwaligo dwai haubo noma bidi dabebolo te ofa mabo dao. Augwaligo te Godibolo ofa me mabeo. Tama dage te dwai haubo noma bage dali deliba sisinibo te eno godolo me egobeo, ena mu hagelabo. ²¹Dagego te dago Genuai Bidi Kraisgo kap wain wę tuyu, te dwai haubo noma bagede lotu wainogo eyu augwaligo kapde dali si wę tuyu ebo usu me egobeo. Te dagego dena Genuai Bidigo ni nami tebol saide nai tuyu, te dwai haubo noma dabego lotu bede tebol saide nai dali si tuyu ebo te usu me egobeo. ²²Dago augwaligo te tibo god bagebolo ofa mani nai tuyu da, teda dago te Godigo da dali dwai homu ebo sę ilaibao. Dago bomogo agai bomo aiyaba elalubo da, agawe? Te dago bomo usu menio.

Tigidali sę ebogo dago Godigo nogi ugwaba sao

²³Dage tomode bidi mebago e po obao, “Te mi tubo kolesagade te da olo bidibo dao, tede habu selebo po meni. Dago te mi tuyu da, tebogo dago Godigo bomo yai po me bologobeo,” augwaligo te po wabo dao. Awe, mu tama. Tiali goli te tigidali sę ebogo da tau me sogobeo. “Te haniani sę hauwa dago yabo te usu dao,” augwaligo te po me wabo dao. Tiali goli te tigidali sę ebogo da God wali pabo bomo mabo meni. ²⁴Bidi me deligo aga digi naga bugagia bidabo homu me elamuo. Menio. Tigidali we bidi deli deligo te gasa bidi bugagia bidimainogo homu eyu tama augwali tau sabo kolesaga yao.

²⁵Tigidali haniani mi augwaligo te maketde elalubo, te dagego abela tuyu da, te usu da. Po meni. Dagego homu hauwa elama tama ‘E mi augwaligo te tibo god me delibolo ofa maniwe, ma meniwe?’ te po hanalu wagio. ²⁶Magi baso meni. Dago koneani, te bukude elalubo po me deli e tiwai dao, “Te e tőde, paganalubo tigidali nai dabe dali, te Genuai Bidigo naga dao.”^g

²⁷Tama te Kraisba aga homu tigidali musiąwani bidi me deli agai te dage meba i olama dage dali nai tuainogo ebaso da, tama dage pabo homu ebaso da, te usu da. Augwaligo dagebolo mabo te nai tigidali

dagego tuiqo. Tama dagego homu hauwa elama ‘E mi augwaligo te tibo god me delibolo ofa maniwe, ma meniwe?’ te po wagio.²⁸ Tiali goli, te bidi me deligo te po dagebolo weyu, “Te mi da, te ofa yai mi da” po obaso da, teda te bidigo dagebolo wali po te dagego homugo koneama, tama aga tobade dagego te nai me tulamu dao. Dwai sę dwagi yai sę dagalabo homu dolidali weyu te nai tugio.²⁹ Eno dagebolo te po te dagego dwai sę dwagi yai sę dagalabo homu tobade te po wabeo. Meni. Eno te dagebolo te mi tubode po wali bidi agai te dwai sę dwagi yai sę dagalabo homu tobade te po dagebolo obao. Magi baso meni, te agai homu si eyu bidibao.

Dage tomode bidi me deligo te po hanalu waibao, “Ena digi ena haniani nai tubo usu yabo digi, tama gasa bidigo te ebo kolesaga dagalabo homugo digi eno ebo kolesaga magi baso te dagalaibawe?³⁰ Te eno te tubo naide Godibolo puba hwi po olama te nai tuali goli, te gasa bidigo eno te puba hwi wali tubo naide te magi baso ena dali dwai po waibawe?”

³¹ Te dage tomode bidi me deligo te po obaso, eno e po agabolo wei ponaibao, te dagego te nai tuyu me wę tuyu ebode, ma dage gasa sę ebo si da, dagego gasa we bidide homugo koneao, augwaligo Godigo nogi ugwaba somainogo eyu dagego duga kolesaga tigidali tama bugagia tiao. ³² Tama tiyu, dagego te Juda dabe me, te Grik dabe me homugo koneao, tama Godigo po odobo we bidi hani dabe me, tama dagego ebo sęde augwaligo God dali agai po dali si dali dwai homu idali weyu, dagego duga ebo kolesaga bugagia tonaluao. ³³ Ena me eno te tiwai kolesaga ebo dao. Eno homugo te eno ebo kolesaga tigidalide te we bidi tigidali augwaligo dwagi yai homu naga emainao. Tama te homu ebaso, eno ena digi naga bugagia bidabo homu me egobeo. Meni. Eno homugo te eno tigidali we bidi augwali tau siyu, tama Godigo augwali ma dobola somainogo eyu, tama eno ena ebo kolesaga tigidali tama dodolobo dao.

Polgo po weyu te Tedali Mobo Bidigo mabo wiegi yai sę ebo me te lotu wabo wiegi yai kolesaga yabo po wali

(Dqj 11-14)

11 ¹ Te we bidi tigidali agai augwali tau somainogo eyu Krais agai aga digi aiyaba muyu bidali. Tama ena me eno agai te yali kolesaga wali pabo dao. Tama dage me dagego ena wali asiyu, tama te tiwai kolesaga naga yao.

Polgo te lotu wabode tobolu halubo kolesagade ebo po

² Dagego sesemane sogo ena homugo koneama tama eno te selama dagebolo mani po tigidali dąq eyu wali pabo dao. Tama tibaso, eno te po obao, dagego wiegi yai kolesaga mu ebo dao. ³ Me ma, te dagego ena

te po hanalu wali, “Te da deliba sisinama tama Godibolo po weyu, tama Godigo po odoyu tebo sogo, te dago we dabe sibi augwaligo augwa tobolu te nami ugwago haluaibawe ma meniwe?” te po dagego ena hanalu wai dao. Tiali goli eno homugo hasia dagego te po konemainogo obao: te bidi Kraisgo tobolu bidi te God dao, tama tigidali bidigo tobolu bidi te Krais dao, tama wego tobolu te aga bidi dao. ⁴Te dage deliba sisinama tama bidi mego tobolu haluama tama Godibolo po weyu, ma te Godigo po pusuyu da, te bidigo aga tobolu bidi Kraisba hale mabo dao. Te dwali. ⁵Tama we me deligo te aga tobolu halusı̄ma tama Godibolo po obaso, ma Godigo po pusubaso da, te agai aga bidigo tobolu bidi tama tiwai bidiyu, aga aiyaba elalubo dao. Te dwali. Tama tiyu da, te aga te hale isəbo moni tüyü bilibo we tiwai dao. ⁶Te tobage dwai penani kolesaga ebo we hale ilimainogo augwaligo aga tobolu nisi tigidali mu poabo dao. Tama te dage tomode te we me deligo aga tobolu halusı̄ma tama Godibolo po obaso, te wego te sə ebogo aga bidi tama aiyaba elalubaso, aga tobolu nisi mu poa yao. Tiali goli we aga tobolu nisi mu poabo te moni hale iliyu da, teda te we te lotu obadi aga tobolu te nami ugwago halumainao. ⁷Bidigo te aga tobolu me haluamu. Magi baso meni, te Godigo bidi nigali sogo agai aga digi tiwai nigilio, tama te bidibolo Godigo aga digi wiegi yai homu kolesaga tiwai mani. Tiali goli te we aga te aga bidigo kolesaga naga elalubo dao. ^h ⁸Magi baso meni. Godigo bidi nigali te wego tigigo me nigibeo. Menio. Agai we nigali te bidigo tigigo nigai dao. ⁹Tama Godigo te we homu koneama tama bidi nigilama aga tau somainogo me ebeo. Menio. Agai bidi homugo koneama tama wego aga bidi tau somainogo nigilio. ⁱ ¹⁰Tama tibaso, te Godigo sə ebo ensel mobo bidi augwaligo te we aga bidi dologode bidibo sumainogo eyu, te wego aga tobolu te nami ugwago halumainao. ¹¹Tialima da we bidi te dena Genuai Bidi dali wadoloyu bilibode, tede te we naga tedali bidiyu tama bidi meniam, tama bidi naga tedali bidiyu, tama we meni eyu me ebeo. ¹²Menio. Godigo hasia sogo te we bidigo tigigo nigali, tama tialima megi te tiwai te agai bidi wego tigide nigilama pedalobo dao. Tiali goli God da te tigidali nai nigali bidi mu dao.

¹³Duga digi te eno megi wali po dagaliq. Te wego tobolu halusı̄ma tama Godibolo po wabo, te kolesaga usu egowe? ¹⁴Te we bidi dena kolesaga digi te tiwai dagebolo ola mabo dao: te bidigo bobage tobolu nisi elalubaso da, te dolo meni. ¹⁵Tiali goli te wego bobage tobolu nisi elalubaso da, te aga wiegi yai au yabo nai elalubao. Magi baso meni, Godigo bobage tobolu nisi agabolo mani te aga tobolu halualumainogo yali. ¹⁶Tialima, bidi me deligo te wego Godibolo po obadi aga tobolu haluabo səde konila po wabo homu eyu da, te agai koneao, dago gasagi

yai kolesaga me elalubo meni, tama gasa bulude bidibo Godigo po odobo we bidi hani dabego me te gasagi yai kolesaga me elalubo menio. Da tigidaligo te we aga toboli haluabo kolesaga wali pabo dao.

Te komunion nai tubo po

²³ Magi baso meni. Te eno dagebolo mani po te eno dago Genuai Bidide naga te ola mani po sali. Te e tiwai dao: te pio hulide Judasgo Jisas te Juda dabe boi bidigo nogoba musiabantu, te sogo pio hulide te Genuai Bidi Jisasgo ²⁴ te bret selama, tama te naide Godibolo puba hwi po olama, tama te bret pebedama, tama aga dali bidali bidi dabebole mayu, te po wali, “Te eno tigi dao, te eno dage tobade mobao. Dagego tigidali sogo tama tidu gebo si ena homugo koneao,” agai te po wai. ²⁵ Augwaligo augwa hulide tuabo nai tula silibo si, tama agai te kap me selama, tama tiwai naga Godibolo puba hwi po olama, tama augwalibolo mayu te po wali, “Te kapde elalubo wain aq te eno kaneme dao. Tama te kanemego eno te gesi daq wali po daq obao. Tigidali sogo dagego e aq tubaso da, teda dagego tama tiyu ena homugo konealua,” te bidi Jisasgo te po wai.^j

^j 11:25 Sai 24:6-8; Jer 31:31-34

²⁶Tama tibaso, dago Genuai Bidi aga ma asisəbadi te tigidali sogo dagego te bret dali te kapde wę tubo si, dagego te aga isali po pusubo dao.

²⁷Tama tibaso, bidi me deligo hasia bugagia homu kone palisiąma tama Genuai Bidigo te bret dali te kapde aji dali olo subigila tuali da, tebogo agai te Genuai Bidigo tigi me kaneme te dolobo tiwai ilali, tama aga tede seğə elalubao. ²⁸Te komunion tubo sogo te bidigo aga digi homu bugagia osalama tama usu yali homu eyu da, teda aga te bret me te kapde te aji tuao. ²⁹Magi baso meni, bidigo te dago Genuai Bidigo tigide homu kone bugagia palisiąma, tama agai te bret me te wę me olo subigila tuyu da, teda agai bret me wę me tuali tede Godigo agabolo te seğə menama tama dwai sę agaba pedaliba. ³⁰Te page delide naga te dage tomode we bidi hauwa augwali tigi bomo meniam, tama augwali gasi elama, tama augwali meba me isalio. ³¹Te dago dena homu hasia bugagia osola suyu da, teda te Godigo dabolo te seğə magobeo. ³²Tiali goli, Genuai Bidigo dago ebo kolesaga osola sulama, tama dabolo dene osogo mobaso da, tede te da aga wai bǭtiwai dodolobao. Agai tama tebo te da təde bidi dabe augwali dali nosali mu hagaidali weyu tebo dao.

³³Tama tibaso, eno ama dedeo, dage te nai tuboba sisinainogo da, dagego te gasa bage augwali asobo hasia tonaluao. ³⁴Te me deli moni nasi ebaso da, te agai bede nai tuao. Tiyu dage deliba sisinibo kolesagade Godigo dagebolo seğə magobeo. Te gasa kolesagade elalubo po, te nosali ena dageba asobo sogo te eno dodolaiba.

Te Tedali Mobo Bidigo haniani sę yabo homu kolesaga dobabo dao

12 ¹Eno ama dedeo, te Godigo Tedali Mobo Bidigo te haniani sę yabo homu kolesaga dabolo mabode, te dagego tede gisiga konesiąma bididali weyu eno tede dage homu dodolabo po me megı pusaibao. ²Dagego koneanio, polobadu dagego te Godigo po odisəbadi, te sogo augwaligo haniani kolesaga ebogo dage te po meni yai tibo godiba kekasa pelama, tama dagego augwali wali naga piduai dao. ³Tama tibaso, eno homugo dagego hania koneao, te Godigo Mobo Bidi te bidi me deli dali bidama tama agabolo po mobaso da, te bidigo te po me wagobeo, “Jisas hagamainao, agaba dwai sę pedalomainao,” te po munu me wagobeo. Me ma, te Tedali Mobo Bidi meni yani bidigo “Te Jisas da, te Genuai Bidi dao” po wabo te usu me egobeo.

⁴Te Godigo Tedali Mobo Bidigo haniani sę yabo homu kolesaga dabolo olo mu mabo dao, tiali goli te Godigo Mobo Bidi deli naga elalubao.

⁵Tama dago dena hasi haniani tau sabo sę ebo, tiali goli dago Genuai Bidi deli naga bidibao. ⁶Te haniani tau sabo sę ebo homu kolesaga elalubo, tiali goli te God deligo naga te tigidali bidibolo bomo dali homu kolesaga dali si menama, tama augwaligo tigidali tau sabo sę ebo usu yaibao. ⁷Te Tedali Mobo Bidigo aga bomo te tigidali we bidi delibolo

pedalobo dao. Tama elama, tama augwali deli deligo te mani bomogo te Godigo po odobo we bidi hani tau sabo usu yaibao.⁸ E tiwai dao. Te Godigo we bidi hani tomode te bidi me delibolo te Tedali Mobo Bidigo te we bidi dabebolo te Godigo wiegi yai homu kolesaga ola maiabo homu kolesaga agai olo mabo dao. Tama te gasa bidibolo te Tedali Mobo deligo naga te Godigo kolesaga te we bidi augwaligo bugagia konemainogo te po pusubo sę ebo homu kolesaga mabo dao.⁹ Tama te Tedali Mobo Bidigo gasa bidi mebolo te bomo mayu, tama te bidigo Godiba aga homu tigidali mayu agaba tialubo kolesaga, te kolesaga bomo menama tama te bidigo homu si isiąbadi tama agai genuai sę ebo usu dao. Tama gasa bidi mebolo te haniani gasi yai we bidi dabe usu ilabo bomo te Tedali Mobo Bidi deligo naga mabo dao.¹⁰ Tama gasa bidi mebolo te Tedali Mobo Bidigo te haniani bomai sę yabo bomo mabo dao. Tama gasa bidi mebolo te Godigo po pusabo kolesaga agai mabo dao. Tama mebolo te haniani dwai haubo noma bidi dali te dwagi yai noma bidi dali dagalabo kolesaga agai mabo dao. Tama gasa bidi mebolo te Godigo Mobo Bidigo te tđde bidibo we bidigo homugo konesiąwai po wabo kolesaga mabo dao. Tama agai me te gasa bidi me delibolo te hasia bidigo wabo po begelabo kolesaga olo mabo dao.¹¹ Eno megı tama nedada pali haniani sę yabo homu kolesaga augwali tigidali te Godigo Mobo Bidi deligo naga te nigibo dao. Te aga homugo digi agai te gasa sę yabo kolesaga te gasa bidi me delibolo dobayu, tama gasa bidi mebolo te gasa sę yabo kolesaga mayu ebo dao.^k

Da tigidali da tigi delide sę hauwa elalubo

¹² Te bidi Krais da te bidigo tigi me deli tiwai dao, tama te tigigo nogo sąą me, te haniani nai hauwa te elalubao. Tama te tigigo haniani gasagi gasagi yai nai hauwa elaluali goli, te tigi deli naga dao.¹³ Tama da me te tiwai elalubao. Te da meba te Juda hani da, da meba te Juda hani bidi ąq isiąwai bage dao, meba te masigi sisąbo olo sę ebo we bidi da, meba olo sę isiąwani we bidi dao. Tiali goli te Tedali Mobo Bidi delide naga da tigidali te baptais selama tama deli tigi poąi naga pedelali, tama Godigo te Tedali Mobo Bidi deli naga dabolo mawai dao.^l

¹⁴ Te bidigo tigide, te dago koneani, te tigi te deli badu naga me elalubeo. Menio. Te aga haniani sę yabo nai elalubo dao.¹⁵ Te sąągo te tiwai po wagi sogo da, “Ena te nogo meni, tama tibaso ena te tigide me wadoalubeo,” te sąą aga togolama tedali agaduba elalueibao wabo digi, tagalao. Te meni. Aga te tigi badu naga me wadoalubeo dao.¹⁶ Tama ologo te po wagi sogo da, “Ena te gedu meni, tama tiyu ena te tigide me wadoalubeo,” te olo aga togolama tedali agaduba elalueiba wabo digi, tagalao. Te meni. Aga te tigi badu naga me wadoalubao.¹⁷ Te tigi sesede

^k 12:11 Rom 12:6-8   ^l 12:13 Rom 12:4-5

te gedu naga elalugi sogo da, magi ilama te agai po odaibawe? Tama te tigi sese te olo naga elalubaso da, teda magi ilama agai te nai denami ebo odaibawe? Meni, te tiwai usu egobeo.¹⁸ Tiali goli tigi te tiwai me elalugobeo. Menio. Godigo aga digi homu wali peyu, te tigi tigidali badu te haniani sę yabo nai deli deli muna muna pali, te aga digi godolo yainogo tiwai dao.¹⁹ Tama tigi sese te deli sę yabo nai naga elalugi sogo da, teda te tigi mu te menade elaluibawe?²⁰ Tiali goli te tiwai me egobeo. Menio. Te tigi badu haniani sę hauwa yabo nai elalubao, tiali goli te tigi deli naga elalubao.

²¹ Tama tibaso, gedugo te nogobolo te po wabo usu me egobe, “Te nogo, nage bidigi menigi sogo da, te enaduba deli ena bugagia bidigi dao.” Tama tobolugo me saqä bolo te po me wagobeo, “Te saqä, nage bidigi menigi sogo da, te enaduba deli digi ena bugagia bidigi dao,” te po wabo usu me egobeo.²² Mu menio. Te tigi dabe badu dago te bomo meni homu yali, te me elalusiąwani da, teda te tigi bugagia me elalugobeo. Mu menio.²³ Tama te tigi dabe badu dago homugo augwali te dwasianu dwali homu yali, te dago augwali bugagia tonalubo dao. Tama te tigi wiegi yai isiąwani dabe badu, tede dago hale idali weyu, dago augwali te gudubo ugwago halua sabo dao.²⁴ Tiali goli te dago augwalide hale isąbo badu, te dago gudubo ugwago halua sabo menio. Tiali goli Godigo te tigi dabe tigidali te deli badu wadolai elalubao. Tama me badu augwali te nogi meni yai tiwai elaluali, teda agai augwalibolo te nogi ma mayu ebo dao.²⁵ Agai tama tiwai eboso, te augwali tedali me pebeda pogobeo, menio, te tigidali deli deli badu te augwaligo augwa hasi te gasa badu te deli sę tiwai naga eyu bugagia tonalumainogo ebo dao.²⁶ Tama tiyu te tigi me badu pedai badu dene eyu da, te tigidali badu dwai bidaibao. Tama me deli badu te nogi sobaso da, te tigi tigidali badu augwaligo te aga dali wiegi yai homu yaibao.

²⁷ Tialima dage da, da tigidali deliba wadolama, tama dage da te Kraisgo tigi tiwai dao. Tama dage deli te Kraisgo tigigo haniani sę yabo badu dabe dao.²⁸ Tama te Godigo po odobo we bidi hani tomode Godigo aga digi te sę dodolama, tama tigidali bidi te haniani sęba muani. Te hasia te po sela pabo bidi dabe nigelali, te si wali te Godigo po pusabo bidi dabe, te sela wali te agai po ola mabo tisa bidi dabe muani. Te dabe tudi badu nosali te bomo menama, te bomai sę ebo bidi dabe nigelali. Tama nosali ma te gasi yai bidi dabe usu ilibo bidi dabe elalubo, tama te we bidi dabe tau sabo bidi me, tama te haniani sę dabe tonaluabo bidi dabe muani, tama haniani homugo konesiąbo pogo po wabo bidi nigelali.^m²⁹ Magi yaliwe? Te Godigo po odobo we bidi hani tomode te tigidali bidi te Godigo po sela pabo sę ebo bidi dabe bidibo dawe? Ma, tigidali te po

pusabo bidi bidibawe? Ma, tigidali te po ola mabo tisa bidi bidibawe? Ma, tigidaligo te bomai sę ebo bomo elalubawe? ³⁰Ma, tigidaligo te gasi yai bidi dabe usu ma ilibo bomo te elalubo dawe? Ma, tigidaligo te haniani homugo konesiąbo pogo po wabo dawe? Ma, te tigidaligo te gasa bidigo wali po begelebo sę ebo usu egowe? Mu menio! ³¹Tiali goli dagego bomo eyu tama godolo elama, te Godigo dabolo olo mabo agai we bidi hani tau sabo bomo tigidalide te polali nai sao.

Tama megi eno dagebolo te polalubo tų mu me deli te dagebolo ola maiaibo homu ebao.

Te we bidi dali dwagi yai homu eyu godolo mu ebo kolesaga po

13 ¹Te haniani dago homugo konesiąbo pogo po wabo, tede eno po tamadi wai dao. Te eno te da tqde bidibo we bidigo dena homugo konesiąbo haniani pogo wabo, ma te tqde bidi dabego wabo haniani po, ma te ensel mobo bidi dabego gasagi yai po me, te po tigidaligo eno po wabo usu eyu da, tiali goli eno te gasa we bidi dali dwagi yai homu eyu godolo ebo kolesaga esiąyu da, teda eno po wabo te belo olo subigila elibo tiwai eyu, ma te moni nigo nigali habidi te olo elibo tiwai gilama yaibao. ²Ma, eno te profet bidigo wabo po tiwai te Godigo po pusubo bomo elaluyu, tama eno te Godigo geme dualali po tigidali koneyu, tama eno gasa haniani homu kolesaga me koneyu, tama eno Godide bomai konealubo po dąq elaluyu, tama eno te genuai bulu du gasaba pogolobo usu iligi da, ena te tiwai bidiyu, tiali goli eno te gasa we bidi dali dwagi yai homu eyu godolo ebo kolesaga esiąyu da, teda ena te olo nai tiwai dao.ⁿ ³Tama eno ena doado bage tigidali te magi nai meni yai we bidi dabe augwalibolo mena mena pelama, tama ena te Kraisde boi bidi homu ebo bagego selama, tama eno tigi te siaba ulama tama ena te isiyu da, tiali goli eno te gasa we bidi dali dwagi yai homu eyu godolo ebo kolesaga esiąyu da, teda te eno yali tigidali dwagi yai sego ena dwasianu tau sabo usu me egobeo.

⁴Te gasa we bidibolo wiegi yai homu eyu godolo ebo bidi agai e tobage kolesaga ebo dao. Augwaligo dwai kolesaga aga dali ebaso, te agai wei polo me ponogobeo. Te gasa we bidibolo wiegi yai homu eyu godolo ebo bidigo, te agai tigidali bidi tau sobao. Agai te doado bage hauwa elalubo bidi dali dwai homu me egobeo. Te gasa bidibolo wiegi yai homu ebo bidigo te aga digi aga nogi ugwaba me sogobeo. Tama agai dwai hagoma me egobeo.

⁵Agai te bidi dabe augwali dali te kolesaga usu isawai bidigo ebo kolesaga ebo meni. Agai te aga doado bage dabede te nai yogo homu ebo meni. Te agai sębę polo me egobe, konila po polo wagobeo. Te augwaligo agabolo dwai sę ilibaso, te agai te sęde aga homugo ma nededu gebo meni. ⁶Te

ⁿ 13:2 Mat 17:20; 21:21; Mak 11:23

gasa bidigo ebo dolo isławai kolesagade te agai wiegi yai homu pemene me egobeo. Menio. Agai te we bidi augwaligo Godigo mu doloba pai kolesaga ebode te wiegi yai homu pemene agai ebo dao. ⁷Te gasa we bidibolo wiegi yai homu eyu godolo ebo bidi agai tigidali sęgę bugagia tolobo dao. Te tama tiyu, agai aga abagi dali homugo kęą pai bidi bidada pabo dao, te kolesaga me sia sogobeo. Te aga dali dwai sę yali abagi, tede agai wiegi yai homu pemene eyu tama te bidigo homu hasegelebo aga bugagia tonalubo dao, agai te kolesaga ebo tagalogobeo. Te tigidali sęgę sabode te aga bomo elama bugagia dolalubo dao, aga munu me sębę polo egobeo.

⁸Te Godigo aga we bidibolo te tau sabo bomo osogo mawai dao. Agai bidi mebolo te Godigo po pusubo bomo olo mayu, tama gasa bidibolo te haniani gasagi yai homugo konesiąbo pogo po wabo bomo olo tama mayu, tama tedali bidibolo gasa haniani homu kolesaga koneabo bomo mayu ebo dao. Te tobage mani sę yabo bomo te osogo elalubo nai naga dao. Tiali goli te gasa we bidi dali dwagi yai homu eyu godolo ebo kolesaga da, te gamonabo kolesaga mu dao, te munu me siligobeo. ⁹Te megı dago haniani homu kolesaga koneabo bomo te sese meni, te sqa pali. Tama te Godigo po pusubo bomo me, te sese meni, te sqa pali. ¹⁰Tiali goli nosali te sese usu mu yai nai asiyu, tama te sogo te sese isławai sqa pali nai dabe tigidali silaibao, te augwaligo sę me meni. ¹¹E tiwai yaibao. Polobadu ena dwasianu ogwa bidibadi, te sogo eno dwasianu ogwago po wabo tiwai yai dao. Eno te dwasianu ogwago homu ebo sę tiwai yai dao. Eno te dwasianu ogwago homu dodolobo kolesaga tiwai me eyu bidai dao. Eno kuna konesiąboso, eno haniani sęde sqa peyu bidali. Tiali goli nosali ena genuai bidi pedalama, tama eno bugagia konebaso, eno te dwasianu ogwago yali kolesaga yali te tagalai dao. ¹²Dago te aq dulade subadi, te dena gesabidi dago kuna subo meni, te dwasianu hulia sai tiwai subo dao. Tama te tiwai me, dago God gisiga mu konebo menio. Tiali goli te sogo nosali da, te dago Godigo gesabidi mu dolo sueibao. Megı dago te God kuna konebeo, te me badu naga koneani. Tiali goli nosali da, te dago aga mu koneyu, te agai da mu konebo tiwai gilama yaibao.

¹³Tama te sogo asisąbadi, te kolesaga sela sesemane sogo elalubao, te homugo kęą pabo kolesaga dali, te dwagi yai homu eyu bugagia tonalubo kolesaga dali, te we bidi dali wiegi yai homu eyu godolo ebo kolesaga dali, te augwali sela sesemane sogo elalubo dao. Tiali goli te kolesaga selade te polalubo kolesaga me deli, te gasa bidibolo wiegi yai homu eyu godolo ebo kolesaga elalubo dao.

**Te Godigo Tedali Mobo Bidigo mabo polalubo bomo sabo homu
eyu, te dagego Godigo po godolo homu elama pusao po wai**

bugagia wali pao. Tama tiyu, dagego te Tedali Mobo Bidigo maiabo tau mabo bomo sabo homu bomo eyu godolo tigidali sogo idua. Tiali goli te maiabo bomo dabe tomode te Godigo po gasa we bidi dabebolo pusubo bomo te polalubo bomo elalubaso, dagego te bomo sabo homu hasia yao. ² Magi baso meni, te təde bidibo we bidigo konesiąbo po wabo bidi agai te we bidibolo te po wagobeo. Menio. Agai te po wabogo te Godibolo naga wabo dao. Magi baso meni, te we bidi augwaligo agai wabo po page konegobeo. Te Tedali Mobo Bidigo bomogo te agai te gema dualali po page wabo dao. ³ Me ma, Godigo po pusubo bidi, agai po te we bidibolo weyu, tama te pogo augwa homugo God dali kę̄ pabo kolesaga tebolo bomo mabo dao, tama augwaligo kolesaga wiegi yai emainu homu hodolama, tama augwali homu nagame ilibo dao. ⁴ Te təde bidibo we bidigo konesiąbo po wabo bidi, te aga digi naga tau sabo dao. Tiali goli te Godigo po pusubo bidigo, agai te Godigo po odobo we bidi hani sese tau sabo dao. ⁵ Eno homugo dage tigidaligo te we bidigo konesiąbo pogo po omainogo te homu godolo ebao. Tiali goli eno homugo te Godigo po dagego pusumainogo te homu mu godolo ebao. Magi baso meni, te Godigo po hania pusubo bidi agai te we bidi tau sabo sę ebogo te we bidigo konesiąbo pogo po wabo bidigo tau sabo sę aiyaba elalubo dao. Tiali goli, te we bidi augwaligo te po page hania konemainogo eyu, bidi mego te po page begeleyu da, teda te usu da, te po pusubo bidi dari te we bidigo konesiąbo pogo po wabo bidi dari sigo tau sabo sę te tiwai si dao.

Dago Godigo po dena pogo pusao po

⁶ Eno ama dedeo, dagego te po homugo bugagia koneao. Ena te dage bidibo madi aselama, tama eno po te we bidigo konesiąbo gasa pogo naga wainogo eyu da, tiali goli te Godigo enabolo waselali po meba te eno dagebolo wasiąyu, ma eno wiegi yai kolesaga dagebolo masiąma, ma te Godigo po eno pususiąma, te eno dage me po ola masiąbaso da, teda eno te we bidi konesiąbo pogo wabogo dage bugagia tau sogobeo. Mu menio. ⁷ Te bidibo ula meni yai nai, te ona me gita, te tiwai naga elalubao. Te agai haniani po dolo bugagia wasiąbaso da, teda dago magi ilama te agai dogonide wabo po bugagia odaibawé? Te usu egobeo. ⁸ Ma, te ami enesigi bidi dabe augwaligo te bu wabo nai biugel bu wabo odobo si, augwaligo konebo dao, te hwı̄abo sogo asai dao, te homu yaibao. Tiali goli ami bidi me deligo te biugel naigo dolo hwa wasiąbaso da, teda dego te wąbi hwı̄abo sisi elaluaibawé? Bidi meni. ⁹ Dage me, dage te tiwai gilama naga yaibao. Dagego duga lotude te bidi dabego konesiąbo gasa pogo po obaso da, magi ilama augwaligo te po page koneaibawé? Menio. Teda dagego po olo madi hagagi paibao. ¹⁰ Mu tama, te haniani we bidi hani augwaligo te haniani po hauwa e təde elalubao, dago te haniani po nedebu usu egobeo. Tiali goli te po me deli olo me elalubeo.

Te tigidali pogo te page elalubao. ¹¹Tialima, te bidi me deligo pusubo po page eno me konesiąbaso da, te agai homugo ena te gasa digibulu bidibo bidi hani da homu yaibao. Tama eno me eno homugo te po wabo bidi te gasa digibulu bidibo bidi hani da, te homu ebo dao. ¹²Dagego me dagego te we bidigo konesiąbo pogo po weyu da, teda dage tama tiwai ebo dao. Tialima, dagego te Tedali Mobo Bidigo olo maiabo tau sabo bomo dabe sainogo homu godolo yaligo da, teda Godigo we bidi hani bugagia dolalumainao homu eyu, dagego te augwali wiegi yai mu tau mabo bomo sabo homu bomonama eyu, tama te Mobo Bidibolo te bomo da mao weyu bidiąo.

¹³Tama tibaso, te we bidi dabego konesiąbo pode po wabo bidigo, agai te po begelabo bomo somainogo eyu tama agai Godibolo te bomo ena mao po hanalu wao. Tama tiyu, tama agai te bomo sobaso da, teda agai te aga gasa pogo wabo po begelama, tama gasa we bidi augwaligo te po page hania koneaibao. ¹⁴Magi baso meni, eno te da we bidigo konesiąbo pogo Godibolo po weyu da, teda eno mobo bidigo me te gedu haluasa po wabo, tiali goli tebogo eno homu kolesaga tau sabo meni, te olo elaluuibao. ¹⁵Tama eno magi egowe? Te eno ena homu ogwa wai dali te da we bidi konesiąbo pogo Godibolo po weyu aga nogi ugwbaba saibao, tama ena homugo kone paliyu tama waibao. Eno aga nogi ugwbaba sabo tęabi po te konesiąbo pogo te eno homu ogwa waigo weyu, tama te eno homugo dali me te tęabi po waibao. ¹⁶Te nago tama tisiama, tama naga homu ogwa waigo naga te lotu wabo sogode nago Godibolo puba hwi po weyu da, tama tede bidibo olo bidi me deligo te po konesiąwani da, teda magi ilama agai te nago puba hwi po walide te “Amen, mu dao” po agai wagowe? Te usu me egobeo. Agai nago te wali po me konegobeo. ¹⁷Mu tama, nago Godibolo po wali te wiegi yai wali, tiali goli nago te po waligo te gasa bidi homu tau siyu bomo me mabeo.

¹⁸Dagego te da tqde bidibo we bidigo dena homugo konesiąbo pogo me sogo Godibolo po wabo dao. Awe, te usu da. Eno me hauwa sogo tama tebo dao, tama te sęde eno dage aiyaba elalubo dao. God agai te pogo po wabo bomo ena mobaso, eno agabolo puba hwi po wabo dao. ¹⁹Tiali goli te Godigo po odobo we bidi sisinibode, eno homugo te eno te augwaligo konesiąbo po hauwa mu wagobeo. Menio. Eno homu e tiwai dao, te dena pogo weyu, eno augwali tau siyu, te ola mabo po bugagia ola momainogo eyu, te eno dwasianu pogo hania waibao, te usu dao.

²⁰Eno ama dedeo, dagego te haniani sęde dagalabo homude dage te wai puluba tiwai me bidilamu. Menio. Te dwai kolesaga ebode dage te dwasianu wai puluba bidibo tiwai bidao, te dwai kolesaga egimio. Tiali goli duga haniani sę ebo dagalabo homude, dage te genuai bidi tiwai pedaliąo. ²¹Te Godigo bomai pode augwaligo te tiwai po polobadu aşeai dao, te gasa konesiąbo pogo wabo kolesagade,

“Genuai Bidigo te po wai, ‘Te gasa po wabo bidigo pedauwalide, tama te gasa bidi hanigo pedauwalide te eno po e we bidi hanibolo mawaibao. Tiali goli tebogo me usu egobeo, te augwaligo eno po wali me pogobeo,’ agai te po wai.”²²

²² Tama tibaso, dago koneani, te da tqde bidibo we bidigo konesiąbo gasa pogo po wabo kolesaga da, te muani sa dao, te Kraisba augwa homu tigidali musiąwai bagego augwaligo te tobage po wabo odoyu, tama augwaligo Godigo bomo meba sueibao. Me ma, te Godigo po pusubo kolesaga da, te me te muani sa dao, tama te po odoyu bugagia wali pabo we bidi augwaligo tedu koneabao, augwaligo augwa homu tigidali te Kraisba mu muai dao. ²³ Tama tibaso, te dage Godigo po odobo we bidi tigidali dage deli madi sisinama, tama dage te sogo po wabo bage tigidaligo we bidigo konesiąbo gasa pogo po weyu, tama bidi mebago konesiąma, tama Kraisba augwa homu musiąwani bidi dali, augwali te tomoba asiyu da, teda augwaligo dagede te po waibao, “Dage esela pobao” waibao. ²⁴ Tiali goli, dage tigidali deli deligo Godigo po dena pogo pusubaso, tama Kraisba augwa homu musiąwani bage, ma bugagia konesiąwani bidi me deli, aga te tomoba asobaso da, teda dage tigidaligo pogo te bidi homude enaibao, tama dage tigidaligo pogo aga po tū ela mabo tiwai eyu tama aga koneabao, Godigo gedude aga dwai se yali sege elalubao. ²⁵ Tama tigidali po aga homude geme dualaluali, te agai hania pusaibao. Tama aga ge neyu, aga gesabidiba basi gulama, tama God nogi ugwaba siyu, tama hanilama te po waibao, “Mu tama, God te dage tomode bidibao,” agai te po waibao.

Te lotu po wabo sę tigidali dolo pedalomainao

²⁶ Ama dedeo, dagego magi yaibawe? Dage lotu po wainogo eyu sisinibo sogo, dage tigidali deli deligo te duga hasi tau sabo sę elalubao. Me deligo te Godigo nogi ugwaba sabo balia weyu, tama me deligo te dage po ola mabo sę eyu, tama me deligo te Godigo agabolo tamadi mani po, tama agai te po pusaibao. Tama me deligo te dago konesiąbo gasa pogo po weyu, tama mego te po begelebo sę elalubao. Dagego ebo sę tigidali ebogo te dage Godigo po odobo we bidi tau siyu bomo momainogo iyao. ²⁷ Tama mebago te da tqde bidibo we bidigo konesiąbo pogo po wainogo homu eboso da, teda sigo ma selago naga yao. Te usu dao. Tama augwaligo po hodobo me olamuo. Menio. Me deligo bolo po hasia olama, tama gasa aga po nosali weyu yao. Tama bidi me deligo te augwaligo wali po page begelemainao. ²⁸ Tama te po begelabo bidi meni baso da, teda te we bidigo konesiąbo pogo po wabo bidi te dage Godigo

po odobo we bidi sisinani sogo po wabo pedauwali pania sao. Agai aga digi homu tomode God dali naga aga po mimainao.²⁹ Tama te Godigo po pusubo bidi si ma sela, augwaligo te Godigo po pusumainao. Tama gasa bage augwaligo te pusali po dagaloyu tama osola suyu miao.³⁰ Tama me deli dulaluali bidibolo, tama Godigo Mobo Bidigo po me deli agabolo te sogo naga ola mani po wainogo eboso da, teda te hasia doligulama po wabo bidi, te aga wabo po silao, te Godigo agabolo po tamadi mani bidigo te mani po omainao.³¹ Te kolesaga ebogo da, teda dage tigidali deli deligo Godigo po pusagameo, tama dage tigidali we bidigo koneama kolesaga selama, tama dage tigidali bomo somainogo yaibao.³² Te Godigo po pusubo bidi dabe augwaligo augwa Godigo Mobo Bidigo nogode sali po pusubo bomo augwa digi tonalumainao.³³⁻³⁴ Magi baso meni, Godigo te da dago lotu po wabode te subigila ebo homu me ilibo meni. Te menio. Agai da deli homude naga nagamea homu elama bidimainogo ilibo dao.

Te Godigo po odobo we bidi sisinibo sogo te we dabe sibigo po me olamuo, augwali pedauwali naga pania sao. Da Godigo po odobo we bidi hani te tigidali tqde bidiyu, da tigidaligo tama naga tebo dao. Te we dabe sibi augwali te Godigo po odobo we bidi tomode me polalugobeo. Augwali te dologode bida, te Juda dabego bomai pode wali po gilama yao.³⁵ Te we dabe sibi augwaligo te lotude odali po me deli page koneainogo da, teda augwaligo augwa bidibolo augwa bede hanalu wao. Ma, te Godigo po odobo we bidi sisinibo sogo wego po obaso da, agai te dolo isawai hale ilibo kolesaga ebao.

³⁶ Awe, eno koneani, te dagego eno megı tama wali po bolobo dao. Te dage tomode te dage deliba sisinibo sogo te we mebago po pusubo dao. Magi basowe? Dage te Godigo wiegi yai gesi po page bage dagede da agawe? Dagego naga te Godigo po siyu, tama gasa we bidi augwali meni yaiba agawe? Te meni. Dagego te tigidali gasa tqde bidibo Godigo po odobo we bidi hani augwaligo ebo kolesaga wali peyu, tama te we dabe sibigo lotu po obadi po pusubo habu selao.³⁷ Tama bidi me deli aga homugo digi aga te Godigo po pusubo bidi da te homu eboso, ma aga digi homugo te Godigo Tedali Mobo Bidigo agabolo te Godigo we bidi tau sabo se agabolo mani, te homu eyu da, teda aga koneao, te po eno dagebolo megı aşeanı te Genuai Bidigo bomai po dao.³⁸ Tiali goli aga te tiwai homu me isayu da, teda dago me aga te Godigo po pusubo bidi da te homu me egobeo.

³⁹ Eno ama dede dabeo, eno wali po page e dao: dagego te Godigo po pusubo se emainogo eyu duga homugo bomo elama godolo yao. Tama me, dagego te da tqde bidibo we bidigo konesıbo gasa gasa pogo te Godigo nogi uwgawaba sabo se te habu munu me selamu dao.⁴⁰ Tiali goli dage deliba sisinama tama lotu po obadi, te subigila egimio, te se dodolama tama wiegi yai naga pedalomainao.

Te isali we bidi dabe augwali ma hodalueibao
(Dq̄l 15)

Te Krais isilama tama ma hodaluali po

15 ¹Eno ama dedeo, megi eno homugo te eno dagebolo polobadu pusali wiegi yai gesi po, te po pagede dage homu ma hodolainogo eno homu ebao. Dagego te wiegi yai gesi po salio, tama dage tede bomo elama dolalubo dao. ²Tama Godigo te wiegi yai gesi pogo naga dage ma dobola siyu wiegi yai madiba mubao. Dagego te eno dagebolo pusali wiegi yai gesi po dali duga homugo mu kę̄a peyu da, te pogo agai dage ma dobola saibao. Te dagego te tiwai isayu da, teda dagego olo naga Kraisba duga homu tigidali muyu agaba tialuali.

³Te eno polasa po dagebolo hasia bolo mani, te eno me eno polobadu te po naga sali. Te po e tiwai dao: te Krais isilama dago dwai seğe tigidali sela samainogo yali, te Godigo po bukude polobadu aşeanı po tama usu nani.^p ⁴Tama augwaligo aga te masigi dedage ḡu pageba mugi pai. Tama sela sogo wabode Godigo aga ma hodolama, tama aga me bidibao, te Godigo po bukude polobadu aşeanı po tama usu numainogo yai dao.^q ⁵Tama nosali aga Pita bidibo madi pedalali, tama nosali te aga s̄e bidi nogo si olama s̄aq̄ badu si bidi bidibo madi pedalama augwaligo aga suali.^r ⁶Tama nosali ma dago ama dede hauwa dali augwaligo aga suali, te bidi sese hauwa 500 bidi augwaligo sualio. Tama te suali ama dede augwali meba nosali isiyu yai, tiali goli hauwa augwali megi me bidibao. ⁷Tama nosali ma Jemsgo aga suali. Tama te sogo nosali aga s̄eba tagala palali bidi dabego me aga sualio. Te tiwai aga isilama ma hodaluali po eno dagebolo hasia bolo ola mani.

⁸Tama augwaligo sula silama, tudi badu mu aga te ena geduba me pedalai, ena te wai b̄oq̄ tiwai te aga idago te ame nesiabo sogo ame nani.^s ⁹Magi baso meni. Ena da, ena te Godigo po sela pabo bidi dabe augwali tomode te dwasianu gagayali. Tama ena te bidi augwaligo te Godigo po sel a pabo bidi nogi wabo usu me egi menio. Magi baso meni, polobadu eno te Godigo po odobo we bidi hani dolobo s̄e hauwa mu yai dao.^t ¹⁰Tiali goli Godigo olo mu tau sabo kolesagago ena tau selama, tama agai ena megi bidibo tiwai ilali, ena te aga s̄e ebo tagala palali bidi dao. Tama agai ena olo mu tau sali wiegi yai kolesaga te olo me hagabeeo. Mu menio. Eno aga s̄e bomo mu elama yai, te gasa Godigo po sel a pali bidi dabe augwaligo yali s̄e eno yali s̄e ebogo aiyaba elaluali. Tiali goli eno ena digi me ebeo. Menio. Te Godigo olo tau sabo wiegi yai kolesaga ena

^p 15:3 Ais 53:5-12   ^q 15:4 Tib 16:8-10; Mat 12:40; 28:16-17; Mak 16:14; Luk 24:36; Jon 20:19; Tpi 2:24-32   ^r 15:5 Luk 24:34   ^s 15:8 Tpi 9:3-6   ^t 15:9 Tpi 8:3

dali bidiyu, agai naga te sə ebo dao. ¹¹Tiali goli te eno ma augwaligo te gesi wiegi yai po pusali, te tagalao. Te magigo meni. Da aga tagala palali bidi tigidaligo te Kraisde po naga pusubo dao. Tama dagego te pode naga konealubo po duga homugo dąu olama tama Kraisba homu dąu elalubo dao.

Nosali tigidali isali bidi ma hodalobo kolesagade po

¹²Sesemane sogo da Godigo gesi wiegi yai po pusubo bidi dabe dago te Krais isama tama Godigo aga ma hodolali po pusubo dao. Tama tialigo da, magi ilama tama dage tomoda meba augwaligo e tiwai tibo po weyu ebo dao: “Te isai bidi, aga ma hodalugobe, dago te homu ebo da,” te po wabo. ¹³Edao. Te isai bidi mu ma hodalobo usu menigi sogo da, teda Godigo Krais te gụ pagede ma hodoligi meni da. ¹⁴Tama mu tama Godigo Krais ma hodoligi menigi sogo da, teda dago te pusubo po, te po olo nai tiwai gagagi da, tama dagego Kraisde konealubo po dąu olama agaba homugo tialubo kolesaga, te me te olo nai tiwai pedaligi da. ¹⁵Tama te tiwai da wida, teda me da te Godigo po pusubode te da tibo po wabo bidi tiwai pedaliba. Magi baso meni, dago te Godide po weyu tama dago te agai Krais te gụ pagede ma hodolali po dago hanilama hania wali. Tiali goli Godigo te isai bidi ma hodalobo meni eyu da, teda agai te Krais me ma hodolobeo. ¹⁶Awe, mu tama Godigo te isai bidi ma hodalobo meni da wida, teda Godigo te Krais me hodoligi meni. ¹⁷Tama mu tama Godigo te Krais ma hodoligi menigi sogo da, teda dagego te Kraisba duga homu tigidali mubo kolesaga ebogo te duga tau sabo usu me egi menio. Duga dwai sęge dali bididubadi gebo dao. ¹⁸Tama me elalubao, te Kraisde konealubo po dąu olama isali we bidi dabe, augwali me hagawai dao. ¹⁹Te Krais agai da ma dobola somainogo eyu, dago dena homu tigidali agaba munama tama agaba tialuyu, tama dwagi yai homu eyu aga ma asobo tonalubo dao. Tama tebogo da e tőde bidibō sogode naga da tau siyu da, teda da hobedagia mu bidibao. We bidi augwaligo da dali homu dene ebogo te gasa we bidide homu dene ebo sə aiyaba elaluabao.

²⁰Tiali goli te tiwai me egobeo. Mu menio. Te Krais isali, tama mu tama Godigo aga te isai we bidi tomodu ma hodolali. Aga te isali we bidi dabe hodolomainogo te hasia polasa hodaluali bidi aga dao. Tama te gide nai inabo hasia pedalali nai tiwai aga te gụ pagede hasia mu ma pedalai dao. Tama tibaso, dago koneani, agade konealubo po dąu wali we bidi tigidali augwali me te Godigo ma hodoliba.

²¹Magi baso meni, te bidi deli Adamgo yali sęde tedu te isibo kolesaga pedalali, tama te tiwai me te gasa bidi me deli Kraisgo yali sęde te isai bidi ma hodaloabo kolesaga me pedalalio. ²²Te e tama tiwai: te Adamgo bulai wai augwali tigidali isibo bage dao. Tama tiali goli Kraisgo we bidi hani augwali tigidali bidibō ula saibao. ²³Tiali goli da tigidali we

bidi deli deli te da ma hodaluama, tama dena sogo tede te bidabo ula saibao. Te hasia bolo polalubo te Krais aga ma hodaluama tama bidabo ula sai dao. Tama nosali aga ma asobo sogo, da aga hani tigidali ma hodaluabao.²⁴ Tama te sogo tigidali nai silaibao. Tama Kraisgo te gavman sə tigidali silibadi, tama te haniani toboli bidi sə ebo tigidali badi, tama tigidali bomo dola silibadi elama, tama agai aga tigidali nai tonalubo bomo me ula te Aya Godigo nogoba muaibao.²⁵ Magi baso meni, Krais te tuni bidi bidimainu eyu, tama bidada pidubadi tama Godigo te boi bidi tigidali augwali aiyaba elaluama siligi pabo si usu nigi paibao.²⁶ Agai te gasa boi bidi dabe augwali tigidali dolobode da, teda agai te isibo kolesaga me sia saibao.²⁷ Magi baso meni, te Godigo po bukude te tiwai po wai, “Godigo tigidali nai te aga dologode muaibao” wai. Te aşənai pode te Godigo tigidali nai te Krais dologode muaibao po wai. Tama tialima dago hania koneani, Godigo tigidali nai te Krais dologoba muani, tiali goli God aga digi te Krais dologode me bidigobeo. Menio.^v²⁸ Tama nosali Godigo tigidali nai Krais dologode munama silibo si da, teda God aga Ogwa digi te God dologoba pelama, te tigidali nai aga dologoba munama, tama God te tigidali nai dali, tigidali we bidi dali toboli bidi mu bidimainogo yaibao.

²⁹ Edao. Te Godigo te bidi dabe te gụ pagede ma hodaluabao po te mu po menigi sogo da, magi baso te meba bidibo bidigo te isali bidi tau somainogo eyu baptais sabo dawe? Te mu tama te isai bidi munu me ma hodalugobe da weyu da, teda magi baso te isai bidi dabe tobade te bidibo bidigo augwali tau somainogo eyu baptais sabo dawe?³⁰ Tama ena dali, te ena dali deli sə ebo bage me, da me sesemane sogo bidi mebago da dolainogo ebo dao. Te isai bidi ma hodoligi menigi sogo da, teda magi baso da e tiwai bidaibawe? Te isai we bidi ma hodoligi menigi sogo da, teda te Godigo pode boi bidi homu ebo bagego da dene me maidali weyu dago e sə tagaligi da.³¹ Ama dedeo, te tigidali sogo te ena dali boi homu ebo bagego dene mabo homu ebaso, te tigidali sogo deli ena isigowe, te eno konesiabantu ena tama bidibo dao. Te po mu po naga dao, te eno dagede ebo homu te mu tama dao tiwai. Mu tama, da tigidali dago Genuai Bidi Krais Jisasde tia selama bidibo tama eno wiegi yai homu pemene dagebolo mu ebo dao.³² Ena e moni hanu Efesusde polobadu bidibadi, te Godigo pode boi bidi homu ebo bagego ena dali dwai sə yali, augwali te bulude bidibo dwai hui digi ebo hasa dabe tiwai yali. Tama eno tqde bidigo homu wali naga pigi sogo da, teda te səgə tolobogo ena mena tama tau sogowe ena te homu egi da. Tama tiyu, mu tama te isai bidi dabe ma hodoligi menigi sogo da, teda “Da do ma tamadi isibaso, tagalao, dago te nai me wę me subigila tuinao,” te homu egi dao.^w

^u 15:25 Tib 110:1   ^v 15:27 Tib 8:6   ^w 15:32 Ais 22:13

³³ Augwaligo dage te tobage tibo po ola mabo gogolamu! Bidi me deligo te dwai kolesaga ebode polobadu wali po te mu po naga dao. Agai te po wai, “Te da dwai bidi dabe dali kisasa biliyu da, teda augwaligo dwai kolesagago dago wiegi yai kolesaga ebo dolaibao,” agai te po wai.

³⁴ Dagego te wabo pabo kolesaga tagalama tama dolo homu kolesaga yao. Dagego dwai sē ebo tagaliqo. Dagego odao. Dage tomode meba augwaligo te Godigo te isai we bidi ma hodalugobe po wabo bage, augwaligo God kuna konebeo. Te dage hale ilainogo eyu eno te po dagebolo obao.

Te isali tigi gasagi yai ma hodaluiba

³⁵ Tiali goli bidi me deligo te tiwai po hanalu waibao, “Te Godigo po wali pali isai we bidi dabe augwali mena tama hodalugowe? Te augwali mena tiwai tigi selama ma hodalugowe?” agai te po waibao. ³⁶ Te eno te po wei ponoyu e po obao: nage kolesaga meni yai bidi dawe? Nago hanalu wali po si te kidu meni yai po naga dao. Naga digi te nai yiyu ge bulubo naga koneani, tama te nai ge bulama tama tō tomode te ge peda pelama tama kulubi holisiayu da, teda te holabo yiyu aga bidabo ula me sogobeo. ³⁷ Tama nago te ge naga bulubo dao, te nosali pedalobo sese nai tigi bulubo meni. Te menio. Nago olo ge naga bulali, te yiyu ge, ma gasa nai ge me te olo ge naga bulubo dao. ³⁸ Tama Godigo digi aga homugo te yiyu gede pedelabo yabe dodolama nigali, te aga digi homugo koneama te tiwai yali. Tama agai haniani yabe te haniani nai wai tigidali deli delibolo mabo dao.

³⁹ Tigidali tōde elalubo naigo tigi te deli nai tigi tiwai naga me elalubeo. Menio. Te bidigo tigi gasagi yai me tedali elalubo, tama hasa dabego gasagi yai me tedali, tama ba dabego gasagi yai me elalubo, tama sūgū dabego me gasagi yai tedali tigi elalubo dao. ⁴⁰ Tama dagalude nai dabe me tōde nai dabe me tedali elalubao. Tiali goli te dagalude nai dabego au yali te deli tigi poai elalubo, tama tōde nai dabego au yali te gasagi yai tedali elalubao. ⁴¹ Te giligago au yali te deli tigi poai elalubo, tama poluago au yali te gasagi yai me, tama te hō dabego au te gasagi yai me elalubo. Tama hō dabego au me te gasagi gasagi yai elalubao.

⁴² Te Godigo te isali we bidi dabe ma hodolobo kolesaga me, te tiwai naga yaibao. Te tigi dago te nai ge tiwai pubalobo, te dolaibao. Te ma hodolobo tigi te gasagi yai dao, te munu me dologobeo, te gamonabō tigi dao. ⁴³ Te tigi dago pubalobo, te sawi isāwai dwai mu yali. Te ma hodolobo tigi, te wiegi yai sawia pai mu yaibao. Te dago tōba pubalobo tigi, te bomo me elalubeo. Te ma hodolobo tigi, te bomo hauwa elaluiba. ⁴⁴ Te tigi dago pubalobo, te tōde bidabo tigi naga pubulaibao. Te ma hodolobo tigi, te dagalude bidabo tigi elaluiba. Te tōde tigi elalubo, tama tibaso dago koneani, te dagalude bidabo tigi me elalubo dao. ⁴⁵ Te Godigo po bukude aşəani pode me te tiwai po wai, “Te polasa hasia bidi, Adam, te bidibo ula elalubo bidi pedalai,” te

po aşənai. Tama nosali mu pedalali Adam aga te bidibo ula mabo mobo bidi pedalali.^x ⁴⁶Tiali goli te bidibo ula mabo mobo bidi te hasia me pedalobeo. Menio. Te e təde bidabo ula te hasia pedalali. Tama bidibo ula ebo mobo bidi noma te nosali badu pedalaibao, aga te təde bidabo ula hasegelaibao. ⁴⁷Te hasia polali bidi Adam te e təde bidibolo polali. Godigo togo naga aga nigali. Nosali pedalali bidi te agade Adam si wabo bidi, te aga dagalude bidai bidi dao, tedu asai dao. ⁴⁸Da təde we bidi tigidali, da te Godigo te togo nigali bidi Adam tiwai pedalali. Tama da Kraisgo we bidi hani bage, da te dagaludu asali bidi Krais tiwai mu pedalaibao. ⁴⁹Tama megı da te Godigo togo nigali bidi Adam tiwai dao, dago elalubo tigi te agai elalualı tigi tiwai si naga dao. Tama te tiwai naga me dago te dagaludu asali bidi Krais aga tigi tiwai naga digo dago nosali saibao.

⁵⁰Ama dedeo, eno megı wali po page e dao: te e təde bidabo tigi naga elalubo bidi te Godigo we bidi tonalubo madide bidibo usu me egobeo. Tama te gamonasiąbo tigide bidibo bidi me gamonogobeo.

⁵¹Dagego odiao. Eno geme dualali po me deli dagebolo pusubao: te da tigidali me isigobeo. Tiali goli Godigo da tigidaligo tigi te hasegelama te gasagi yai tigi me pedalaibao, ⁵²polo mu, bidigo gedu gagamu ebo tiwai, te təde dagalu si silibo sogo te bu wabo nai biugel po wabo sogo tiaibao. Awe, te bu wabo nai biugel po waibao, tama te Godigo po wali pali isali we bidi augwali gu pagede hodaluuaibao, tama augwali munu me dologobeo, te augwali gamonaibao. Tama da me bidibo bage, dago tigi hasegelama, gasagi yai mu pedalaibao.^y ⁵³Te e tiwai: te dolobo tigi, te hasegelama tama te dolisiąbo tigi pedalama, tama sesemane sogo bugagia bidimainogo emainao. Te isibo tigi te hasegelama, tama gamonabo tigi ulade bidimainogo emainao. ⁵⁴Mu tamao, te dago elalubo tigi, te dolobo tigi, te hasegelama sesemane sogo bugagia bidaibao. Tama te isibo tigi te hasegelama te gamonabo tigi pedalama tama sesemane sogo bidaibao. Te tebo sogo te Godigo po bukude aşənai po me deli te usu nagasaibao. Bukude te po wai:

“Godigo te wąbi hwıjani bomo elama, tama te isibo
kolesaga te aiyaba elaluama, tama tigidali mu
sililio.”^z

⁵⁵Bukude po me e tiwai elalubao,

“Nage da, isibo kolesaga, tama nago te we bidi
aiyaba elaluabo sə mena elalubawe? Menio! Te mu
sililio! Nage da, isibo kolesaga, te nago dene mabo
bomo menawe? Te menio! Te aiyaba elalualio!”^a

Te po bukude aşənai. ⁵⁶Təde we bidi augwaligo te isibode magi baso wi ebo dawe? Woo, augwaligo koneani, augwaligo dwai sə eyu bidibaso,

^x 15:45 Gag 2:7   ^y 15:52 1 Te 4:15-17   ^z 15:54 Ais 25:8   ^a 15:55 Hos 13:14

nosali augwali dene saibao. Augwaligo dwai sə yali, te augwaligo mena tama koneaniwe? Te Godigo Mosesbolo mani bomai pogo te dwai sə yali page augwali hania waselebo dao. ⁵⁷Tiali goli Godibolo dago puba hwi po wao! Te dago Genuai Bidi Jisas Kraisgo yali səde, te Godigo da bomo mobaso, tama dago te boi bidi, te isibo kolesaga, te dago aiyaba elalubo dao.

⁵⁸Eno ama dede muo, te da nosali ma hodaluama tama tebogo te isibo kolesaga aiyaba mu elalubaso, megı dage bomo elama bidiyu, tama wi homu eyu dwasianu ibaba kila selamuo. Te dagego Genuai Bidigo sə dene ebo, te olo me tagalogobeo, te sə ebogo aga du mu walaibao. Dagego te tiwai koneama, tama sesemane sogo dagego dago Genuai Bidigo səde sə bomo mu yao.

Polgo homugo mena sə dabe agai igi da, homu yali po

(Daq 16)

Polgo te Godigo we bidi tau sabo masigi po wali

16 ¹Dagego ena te Judia təde bidibo bage tau sabo masigide po hanalu wali. Megı eno te po wei ponoyu, dagego te sisinama Godigo we bidi augwalibolo mawainogo ebo masigi po wabo elalubao. Te sə yabo sunumi eno te Galesia moni təde bidibo Godigo po odobo we bidi hani dabe augwalibolo ola mani, tama dagego me te tiwai gilama yao.^b ²Te tigidali Sande dage tigidali deli deligo te hasia Sarere sə elama sali mone tede homugo koneama, tama te bugulama tama me badu te duga bede bugagia munalumainao, te tiwai saboao. Tama nosali ena sabolobode, teda dagego augwali maiabo mone gegebo sə me egobeo. ³Nosali ena dage bidibo digi sabolobode, teda duga digi te mone sela pabo bidi meba nogo tū elama, dagego te tau sabo masigi dabe te moni hanu Jerusalemba sela pomainogo yaibao. Tama dagego pas dabe aşenama, tama augwalibolo menama, tama augwali teba tagala palaibao. ⁴Tama ena me ena pabo homu ebaso da, teda augwali ena dali hodobo paibao.

Pol pelama Korin dabe suainogo homu yali

⁵Eno tede sə me elalubaso, eno e bulu Efesus tagalama tama hasia ena te Masedonia moni tə pedai teba paibao. Te moni tə tomodu biliyu, tama tede eno sə silibo si, tama ena dage bidibo madi pedalaibao.^c ⁶Tama sabolama, tama ena dwasianu sogo te dage dalı bidabo homu ebao. Ena kuna konebe, te ena dage dalı bidibadi te moni kedau ebo silibo sogoba

^b 16:1 Rom 15:25-26   ^c 16:5 Tpi 19:21

usu nagasaibao homu yai. Tama nosali ena gasa buluba sə egi paibao, te mena bulu te megi eno konebeo. Tialima ena gasa buluba painogo ebode, teda dagego te pabo sunumiba ena odasa pelama, tama tau siyu tagaligi pagameo. ⁷Ena megi te Masedonia təba pobadi ena dageba asigi sogo da, teda ena dage dali dwasianu sogo naga bidibo usigi da. Te ena hagelabo. Dago Genuai Bidigo usu da po obaso da, te ena Masedonia təde elalubo sə silama tama dageba asama, tama ena dwasianu bobage sogo dage dali bidabo homu ebao.

⁸Tiali goli ena e Efesus bulude bidibadi te Juda dabego moni nai tubo sogo nogi Pentikos pedalobo sogoba usu nagasomainu homu ebo dao.

⁹Magi baso meni, Godigo eno sunumi dalobaso, tama eno te we bidi hauwa te Godigo po wali pomainogo tau sabo sə genuai elalubao. Tama ena dali boi bidi homu ebo bidi dabe me hauwa ede elalubao.

¹⁰Te nosali Timoti dage bidibo madiba pedalobo si da, teda dagego bugagia tonalu te aga dage tomode wi isayu homu nagame elama dua digi bidimainao. Magi baso meni, agai Genuai Bidigo sə eyu, te eno digi ebo sə tiwai ebo bidi dao. ¹¹Tama tibaso, bidi me badugo aga te olo nai tiwai bidi da homu eyu, tama aga tudiba me munamuo. Menio. Dagego aga homu nagame ilama, tama nosali aga te enaba asabo sunumiba bugagia tagalagaselama, tama aga ena pageba asomainogo yao. Eno te ama dede meba dali aga asobo tonaluabao.

¹²Tama dago ama Apolos, te agade po te tiwai dao: te hauwa sogo eno po agabolo bomo elama weyu, te aga ama dede dali augwaligo dage suagasomainogo po wai dao. Tiali goli aga pabo hagela homu mu yai. Nosali, te aga pabo sogo suali usu eboso da, teda aga dageba sabolagasaibao.

Po silagasus wabo po wai

¹³Dagego bugagia tonaluyu, tama te Kraisde konealubo pode bomo elama bugagia dolaluao. Dage bidi mu sesemane sogo bidiyu, tama bomo elama bidaloao. ¹⁴Tigidali sə dagego ebo, dagego dwagi yai homu te Godibolo me te we bidi dabe augwali dali eyu, tama dagego duga sə tigidali idua.

¹⁵Ama dedeo, dagego te bidi Stefanus dali aga hani dali koneani, augwali te gasa Akaia tə pedai hani bidi dabe augwaligo Godigo po wali pabo gagalisəbadi te augwalibolo polasa te Godigo po wali pabo hani we bidi pedalama tama megi bidibao. Tama augwa digi homugo augwaligo te Godigo po odobo we bidi augwali tau sabo sə salio. Eno homugo dage te tobage we bidi augwali ¹⁶dologode bidimainogo homu ebao, tama tigidali bidi dabego augwali tau selama, tama te səde sə bomo elama ebo dao. ¹⁷Tama Stefanus me Fortunatus badi te Akaikus, te bagé augwali ena bidibo madi asali, tama eno homu wiegi yai pemene yalio. Magi baso

meni, dagego ena tau somainogo eyu eba asabo te usu isəbaso, tama augwali selago dage hasegelama, tama augwali ena bidibo madi asai dao.¹⁸ Augwaligo ena homu me, tama dage homu me nagame ilali. Tama tiyu dagego te tobage tiwai bidi dabe augwali nogi ugwaba sao.

¹⁹ Te moni tq pedai Esiade te Godigo po odobo we bidi augwaligo te giligade dao po dagebolo obao. Te Akwila de aga we Prisila dali, te Godigo po odobo we bidi te augwali sigo beba sisinibo bage, augwaligo dage dali dwagi yai homu eyu, dagebolo te Genuai Bidigo nogide siade dao po hauwa obao.^d ²⁰ Tama tigidali Efesusde bidibo ama dedego siade dao po dagebolo wali. Te da Godigo we bidigo kolesagade, dage tigidali deli deligo te ama dedebolo wiegi yai homu eyu augwali nogo mayəo.

²¹ Ena Pol da, te ena digi eno nogogo te siade da po aşəna dagebolo tolobao. ²² Bidi me deli aga homugo te dago Genuai Bidi Krais dali dwagi yai homu ebo hagela homu eyu da, te bidi agabolo dwai sə pedalomainao. Genuai Bidi, nage asao!

²³ Te eno homugo te Genuai Bidi Jisasgo olo tau sabo wiegi yai kolesaga te dage dali bida.

²⁴ Te Krais Jisasgo yali səde te da tigidali hodobo deliba wadoloyu bidibo dao. Tama tiyu, eno dage dali dwagi yai homu eyu godolo eyu bidibao.

---

^d 16:19 Tpi 18:2